

ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ

ПЛАН РАДА ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ ЗА 2025. ГОДИНУ

Београд, новембар 2024.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

ХУМАНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, рођен у жељи да без дискриминације укаже помоћ рањеницима на бојном пољу, у свом међународном и националном виду настоји да спречи и ублажи патње у свим приликама. Његов циљ је да штити живот и здравље и да обезбеди поштовање људске личности. Он унапређује узајамно разумевање,

НЕПРИСТРАСНОСТ

Покрет не прави никакву разлику према народности, раси, верским убеђењима, класи или политичком мишљењу. Он настоји да ублажи страдања појединаца, руковођен само њиховим потребама дајући првенство најхитнијим случајевима несреће.

НЕУТРАЛНОСТ

Да би очувао поверење свих, Покрет се не опредељује у непријатељствима и не ангажује се у било које време у расправама политичке, расне, верске или идеолошке природе.

НЕЗАВИСНОСТ

Покрет је независан. Национална друштва, као помоћни органи хуманитарних служби својих влада и подвргнута законима у њиховим земљама, морају увек да сачувају своју аутономију која ће им омогућити да у свако доба делују у складу са принципима покрета.

ДОБРОВОЉНОСТ

То је добровољни покрет за помоћ који не покреће жеља за стицање користи.

ЈЕДИНСТВО

У једној земљи може постојати само једно друштво Црвеног крста или Црвеног полумесеца. Оно мора бити доступно свима и спроводити своју хуманитарну делатност на целој територији.

УНИВЕРЗАЛНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, у коме сва друштва имају једнак статус и деле једнака права и дужности да се међусобно помажу, је универзалан.

САДРЖАЈ

1. Увод и Правна основа
2. Промоција и омасовљавање добровољног давалаштва крви
3. Прва помоћ
4. Промоција здравља и унапређење здравља појединих групација становништва и превенција болести зависности
5. Социјална делатност
 - Програм Народних кухиња
 - Програм помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене за социјално најугроженије породице у градовима и општинама II, III и IV групе развијености у Србији
 - Програм породичних пакета за најугроженије грађане на територији Косова и Метохије
 - Активности у оквиру Месеца солидарности
 - Укључивање у активности Стратегије за подстицање рађања – „Пакет за новорођену бебу“
 - Пројекат „Један пакетић пуно љубави“
 - Опоравак социјално угрожене деце у одмаралиштима Црвеног крста
 - Програм бриге о старијима
 - Подршка социјалној инклузији деце из осетљивих група
6. Припрема, деловање у несрећама и спасилаштво
 - Спасилаштво на води
 - Спасилаштво на планинама
7. Служба тражења
8. Ширење знања о Међународном хуманитарном праву и основним принципима међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца
9. Програм Борбе против трговине људима у Србији
10. Подмладак и омладина
11. Односи са јавношћу и информисање
12. Организациони развој
13. Међународна сарадња и миграције
14. Пословно финансијски систем Црвеног крста Србије
15. Дистрибутивни систем Црвеног крста Србије
16. Служба транспорта
17. Дечје одмаралиште "Криста Ђорђевић" у Баошићима
18. Правни послови
19. Надзорни одбор
20. Календар најзначајнијих и осталих активности Црвеног крста Србије у 2025. години

УВОД

Мисија националног друштва је да олакшава људску патњу, са задацима: да пружа помоћ угроженим лицима у случају ратних сукоба, природних, еколошких или других несрећа, спасава угрожене животе и здравље људи и шири знања о међународном хуманитарном праву, да превентивно делује и просвећује грађане у области здравствене и социјалне заштите и унапређује хуманитарне вредности у друштву и, у случају стања потреба, пружа социјалну заштиту и збрињавање.

План рада Црвеног крста Србије у 2025. години биће реализован на основу:

- Закона о Црвеном крсту Србије, Закона о трансфузијској медицини, Закон о јавном здрављу, Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, Закона о безбедности и здрављу на раду, Закона о безбедности саобраћаја на путевима,
- Статута Црвеног крста Србије,
- Стратешке оријентације Црвеног крста Србије за период 2022–2026. година и
- стратегија које је усвојила Влада Републике Србије, а односе се на делатности блиске организацији Црвеног крста - наведене у делу правни основ.

Црвени крст Србије и његови саставни делови и у 2025. години биће ангажовани на реализацији јавних овлашћења која су од стране државе поверена Црвеном крсту Законом о Црвеном крсту Србије (члан 6. и 7. Закона), програма Црвеног крста (члан 9. Закона), редовних активности и акција усмерених ка различитим циљним групама становништва у Србији, посебно најугроженијим, као и услуга које пружа Црвени крст (члан 10. Закона).

Црвени крст Србије ће План рада за 2025. годину реализовати у околностима које буду присутне користећи иновативне методе и технологије ради обуке својих запослених и волонтера.

Својим активностима Црвени крст у Републици Србији тежиће да унапреди програме и услуге намењене најугроженијим категоријама становништва, оствари своју функцију у заштити и унапређењу здравља људи у заједници и да буде оспособљен за ефикасан одговор у случају несреће на целој територији Републике Србије.

Седиште Црвеног крста Србије ће и даље предузимати активности на обезбеђењу средстава за реализацију активности предвиђених Законом о Црвеном крсту Србије, Законом о играма на срећу, као и оних које ће се ослањати на друге изворе финансирања.

Црвени крст Србије, Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и Црвени крст у градовима и општинама деловаће на основу Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, а све своје капацитете

ангажоваће у циљу адекватног, благовременог и квалитетног одговора на хуманитарне потребе у заједници.

Пуна имплементација Microsoft Office 365 пакета и функционални SharePoint portal ће значајно помоћи интерну комуникацију и координацију.

Најважнији задатак у 2025. години биће реализација и јачање активности у десет кључних области рада Црвеног крста Србије које представљају јавна овлашћења поверена Црвеном крсту и активности које произилазе из циљева и задатака Међународног покрета Црвеног крста:

1. промоција и масовљавање добровољног давалаштва крви,
2. здравствено превентивна делатност,
3. прва помоћ и реалистички приказ повреда, стања и обољења,
4. социјална делатност,
5. подмладак и омладина,
6. деловање у несрећама,
7. служба тражења,
8. ширење знања о међународном хуманитарном праву и Основним принципима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца – Дифузија,
9. међународна сарадња и
10. организација и развој укључујући Односе са јавношћу и информисање, Одржавање функције минимума дистрибутивног система и Развој пословно финансијског система.

Активности ће се одвијати кроз:

- снабдевање здравствених установа и збрињавању пацијената у Србији безбедном крвљу и крвним продуктима у систему здравствене заштите допринеће континуирани рад Црвеног крста у Србији путем промоције, регрутовања, позивања и задржавања давалаца крви као и организација акција добровољног давања крви;
- реализацију хуманитарних програма Црвеног крста у социјалној делатности који имају за циљ да олакшају људску патњу пружањем неопходне помоћи лицима у стању потребе и у случајевима ванредних ситуација, развијањем солидарности међу људима и организовањем различитих облика међусобне помоћи, као и превентивним деловањем у области социјалне заштите;
- припрему и реализацију програма Промоција здравих стилова живота и превенције болести зависности у складу са Законом о јавном здрављу, Стратегијом за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегијом развоја заштите менталног здравља, Стратегијом развоја здравља младих у Републици Србији, Стратегијом о ХИВ инфекцији и AIDS-у, Стратегијом за придруживање ЕУ, Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља;

- активности у области прве помоћи које имају за циљ смањење последица несрећа у смислу спасавања живота и смањења последица повређивања, као и очување здравља становништва, смањења броја несрећа и повређивања;
- унапређивање и одржавање капацитета мреже Црвеног крста Србије да у оквиру свог мандата одговори на природом и људским фактором проузроковане несреће на ефикасан и координисан начин да би умањио број жртава и ублажио последице несреће и да буде поуздан партнер другим структурама друштва, које су носиоци или се укључују у активности одговора на несреће у држави и у локалној заједници;
- регрутацију, мотивацију и едукацију волонтера Црвеног крста свих узраста који учествују у реализацији свих програма и активности;
- активности у програму борбе против трговине људима које ће се реализовати у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама одржавањем различитих облика едукативно образовног рада са циљем подизања свести о могућим ризицима који узрокују могуће облике „модерног ропства“ - информативне радионице, тренинзи, курсеви;
- одржавање и развој пословно-финансијског система Црвеног крста Србије који има за циљ оспособљавање укупне структуре Црвеног крста на територији Републике Србије за успостављање система финансијског пословања и финансијског извештавања у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања уз истовремено успостављање јединственог начина вођења пословних књига и пружање ажурних, комплетних, тачних и поузданих информација о финансијском пословању и финансијским извештајима Црвеног крста Србије и укупне структуре Црвеног крста у свим организацијама Црвеног крста на територији Републике;
- Развијање капацитета и јасну стратегију за креирање позитивне слике о акцијама које Црвени крст Србије води, а у циљу обезбеђивања помоћи и подршке корисницима помоћи;
- даљи развој партнерстава и сарадње у оквиру Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, међународну сарадњу, активно учествовање у програмима и пројектима које подржавају Међународна Федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца и Међународни комитет Црвеног крста, као и поједина национална друштва;
- допринос развоју Међународног Покрета Црвеног крста учешћем у раду његових форума и комисија, као и активним учешћем у раду са агенцијама Уједињених нација, PERCO (Platform for European Red Cross Cooperation on Refugees, Asylum Seekers and Migrants – Платформа европских националних друштава Црвеног крста за сарадњу у области избеглица, тражилаца азила и миграната), ILSE (International Life Saving Federation of Europe – Међународна организација за спасавање на води Европе), FAEEN (First Aid Education European Network – Мрежа европских националних друштава Црвеног крста за едукацију у области лаичке Прве

помоћи), и других хуманитарних организација и мрежа у којима Црвени крст Србије остварује чланство. Посебна пажња биће посвећена развоју билатералне сарадње као и реализацији обавеза према мигрантима у складу са мандатом Црвеног крста Србије и одговором Републике Србије на изазове мигрантске кризе;

- ангажовање на примени Закона о Црвеном крсту Србије, одржавање и стварање бољих финансијских и материјалних услова за рад организација Црвеног крста у саставу националног друштва, даљи развој структуре Црвеног крста кроз повећање броја чланова Црвеног крста свих категорија, основних организација, подружница, актива и повереништава.
- обележавање 8. маја - Светског дана Црвеног крста и реализовање "Недеље Црвеног крста" у периоду 8 - 15 маја, као и 149 година од оснивања Црвеног крста Србије;
- посвећивање значајне пажње волонтерима и сарадницима као највећој снази организације Црвеног крста, спонзорима и донаторима и јачање и ширење волонтерске базе Црвеног крста на свим нивоима организовања.
- стручно оспособљавање волонтера и професионалаца у свим областима рада путем семинара и других обука и повећање мотивације за конкретне програмске активности. Најзаслужнијим волонтерима биће додељивана признања Црвеног крста;
- унапређење партнерског односа са државним органима, стручним институцијама и невладиним сектором, како би у вршењу јавних овлашћења, унапређења програма и услуга и обављању других послова од јавног интереса, Црвени крст Србије имао положај организације која помаже надлежним државним органима у хуманитарној области;
- даљи развој мреже Црвеног крста Србије и свих његових саставних делова ради стварања услова за несметано извршавање свих планова и програма и
- рад управљачких органа Црвеног крста Србије и комисија Управног одбора у складу са Статутом.

Црвени крст Србије ће посебну пажњу и помоћ у раду пружати организацијама Црвеног крста на Косову и Метохији, имајући у виду и даље сложене услове рада на Косову и Метохији, као и организацијама Црвеног крста које пружају хуманитарну помоћ мигрантима.

Своју важну улогу у координацији рада организација Црвеног крста на својој територији имаће Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и Црвени крст Београд.

Црвени крст Србије, Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије, Црвени крст Београд и организације Црвеног крста у градовима и општинама биће укључени у обележавање међународно значајних датума који су блиски Мисији Црвеног крста, а налазе се у Календару активности.

У реализацији активности предвиђених Планом рада за 2024. годину Црвени крст Србије ће остваривати сарадњу са Владом Републике Србије и њеним министарствима, релевантним институцијама у Србији, Канцеларијом за Косово и Метохију Владе Републике Србије, Црвеним крстом Републике Српске,

Међународним комитетом Црвеног крста, Међународном федерацијом друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, великим бројем националних друштава Црвеног крста, организацијама из система Уједињених Нација, међународним хуманитарним организацијама, НВО-има и другим организацијама и институцијама са којима Црвени крст Србије традиционално сарађује.

И у 2025. години степен реализације Плана рада Црвеног крста Србије зависиће од износа остварених финансијских средстава на свим нивоима организовања.

План рада Црвеног крста Србије за 2025. годину садржи активности које ће бити реализоване у седишту Црвеног крста Србије и активности и акције које ће се спроводити у Црвеном крсту Војводине, Црвеном крсту Косова и Метохије, Црвеном крсту Београд и организацијама Црвеног крста у градовима и општинама.

Саставни део Плана рада је Календар активности у 2025. години.

ПРАВНА ОСНОВА

Следећи законски документи представљају правну основу рада Црвеног крста Србије:

крста Србије:

- Закон о Црвеном крсту Србије,
- Закон о трансфузијској медицини,
- Закон о здравственој заштити,
- Закон о јавном здрављу,
- Закон о безбедности и здрављу на раду,
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима,
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама,
- Реализоваће се и активности блиске организацији Црвеног крста, а које произилазе из стратегија које је усвојила Влада Републике Србије: Стратегија развоја социјалне заштите, Национална стратегија о старењу, Стратегија за смањење сиромаштва, Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Стратегија подстицања рађања, Национални план акције за децу, Стратегија за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегија развоја заштите менталног здравља, Стратегија развоја здравља младих, Стратегија о ХИВ инфекцији и AIDS-у, Стратегија за придруживање ЕУ, Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести, Стратегија безбедности саобраћаја на путевима, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.

Међународни правни документи:

1. Женевска Конвенција о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, члан 122.
2. Женевска конвенција о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, члан 136.

3. Одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 8. јуна 1977. године – Протокол 1.

ПРОМОЦИЈА И ОМАСОВЉАВАЊЕ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЛАШТВА КРВИ

(Правни основ: члан 7. тачка 4, члан 8, члан 9. тачка 6, чланови 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, Закон о трансфузијској медицини, члан 7, 9 и 10, Закон о здравственој заштити, члан 17, тачка 19.)

Општи циљ је учешће у континуираном обезбеђивању довољних количина безбедне крви на територији Републике Србије, током целе године, у складу са потребама здравствених институција кроз промоцију, регрутовање, позивање, селекцију и задржавање добровољних давалаца крви на принципима добровољног, анонимног и ненаграђеног давања крви и организацију акција добровољног давања крви.

Опис проблема

Систем здравствене заштите у Србији има потребе за више од 250.000 јединица крви годишње. Потребне за крвљу овлашћеним трансфузијским установама исказују болнице у којима се лече грађани. Грађанима који се лече у систему здравствене заштите и којима је медицински индикована трансфузија крви она мора бити загарантована с обзиром на то да је право на здравље основно људско право и да подстицање активности на омасовљавању добровољног давалаштва крви и спровођење програма прикупљања крви дефинисано законом као општи интерес. Циљ је да се обезбеде све потребне јединице крви на нивоу године, а Црвеном крсту Србије да управо кроз своју мрежу обезбеди готово три четвртине свих потребних јединица крви (Стратешка оријентација Црвеног крста Србије 2022-2026.- Стратешки подциљ 3.3. - добровољно давалаштво крви- Црвени крст Србије промоцијом, регрутовањем и задржавањем добровољних давалаца крви обезбеђује 70% резерви безбедне крви у Републици Србији по принципима добровољности, бесплатности и анонимности.)

Ово остаје значајан изазов с обзиром на то да се здравствено способно становништво смањило јер је старосна структура у земљи неповољна, да се од 2018. године није довршио процес реорганизације трансфузиолошке службе и да се годинама не обезбеђују довољна финансијска средства за ове потребе те зато ни капацитети организације Црвеног крста у целини не прате новонастале околности. Изазов је тиме већи јер су капацитети болница проширени чиме су се бројчано повећале потребе за крвљу и крвним компонентама, а како је друштво све старије, то и потребе за крвљу расту јер та популација често има потребе за медицинским збрињавањем, сходно томе и за крвљу и крвним компонентама. Додатно, отежавајућу околност и притисак да се обезбеди што више јединица крви чиниће и најаве смањења листа чекања на операције и повећања броја трансплантација у наредној години.

Истраживање о задовољству добровољних давалаца крви (током пандемије) дало је смернице за рад у овој области, не само структури Црвеног крста већ свима који су у систему здравствене заштите задужени за контакт са даваоцима крви.

Истовремено, подстакла је истраживаче да се оријентишу према потребама давалаца крви, посебно у сфери здравља, те је на основу спроведеног истраживања урађена анкета о здрављу и очекивању давалаца у погледу добијања више информација о сопственом здрављу. Анкета је дала следеће резултате:

- Потреба за неким видом саветовања о здрављу постоји у 42% случајева иако се ради о здравој популацији,
- У највећем проценту, даваоци желе опште савете о здрављу, анализу крвне слике, савете о исхрани, суплементима, о менталном здрављу,
- Жељени начин комуникације је СМС и уживо на акцијама али и путем апликације која би била наменски сачињена,
- Изражена потреба за фреквенцијом добијања савета је једном између два давања крви.

Анкета је показала да је потребно да се креира програм Бриге о даваоцима крви који би помогао у задржавању давалаца. Истовремено, остаје потреба да се млади што више укључе у давалаштво крви. Због тога је и сачињена Стратегија Клубова 25 која предвиђа конкретне активности до краја 2028. године. У раду са младима, комуникација се испоставила као кључан фактор кохезије. Један од видова комуникације који се показао као неопходан како за редовне даваоце крви тако и за волонтере је и сачињавање веб платформе за добровољно давалаштво крви. Да би се обухватили и даваоци крви али и млади волонтери, планира се развој веб платформе у два смера: према добровољним даваоцима крви у смислу бриге о здрављу а други према волонтерима у давалаштву крви и интересовањима која они имају у погледу добровољног давалаштва крви. Истовремено, веб платформа ће свакако бити отворена за грађане са основним информацијама о добровољном давалаштву крви са циљем да се они привуку и добију све релевантне информације о давалаштву управо на том месту.

Анкета је потврдила податке добијене из Истраживања али и претходних анализа и истраживања из 2017. године да су од 15% до 39% свих анкетираних нередовни даваоци крви, особе који крв дају повремено или ретко. За сада нема одговора на питање: Како мотивисати нередовне даваоце да буду редовни даваоци крви?

На основу годишњег плана потреба за крвљу и компонентама крви болница у Републици Србији, Институт за трансфузију крви Србије, у сарадњи са другим овлашћеним трансфузијским установама и Црвеним крстом Србије доноси годишњи план акција давања крви најкасније до 15. децембра текуће године за наредну годину. Овлашћене трансфузијске установе заједно са организацијама Црвеног крста у Србији реализују акције добровољног давања крви којима се обезбеђују резерве крви предвиђене планом прикупљања крви, односно календаром акција. Ове активности предвиђене законом биће од највишег приоритета у раду Црвеног крста Србије. Један од предуслова доброг функционисања у овој области јесте и подела послова између овлашћених трансфузијских установа и Црвеног крста у Србији. Због тога је неопходно је да Протокол о сарадњи између овлашћених трансфузијских установа и Црвеног крста

Србије буде прилагођен новим околностима и законској регулативи. Предлог је разматран на Републичкој стручној комисији Министарства здравља Републике Србије. Закључак је да свака здравствена установа која обавља делатност трансфузијске медицине треба да изради своју процедуру у којој ће бити описана сарадња између те установе и Црвеног крста Србије. Ове процедуре ће бити основа за потписивање заједничког Протокола о сарадњи између овлашћених трансфузијских установа и Црвеног крста Србије. Зато ће то остати међу приоритетима којима ће се Црвени крст Србије бавити у наредном периоду.

Оперативни циљеви:

- одржавање услова за спровођење плана прикупљања крви и јачање мреже обучених волонтера који ће допринети равномерном приливу крви и ублажавању сезонских несташница, поштујући препоруке истраживања и креиране моделе обуке кроз „Водич за едукацију волонтера у добровољном давалаштву крви“ Црвеног крста Србије,
- формалнија и оперативнија сарадња са партнерима кроз израду заједничких докумената у циљу дефинисања међусобних обавеза и унапређења међусобне сарадње са свим овлашћеним трансфузијским установама – Протокола о сарадњи,
- остваривање услова за организовање редовних акција давања крви у Србији а за постизање континуираног одзива давалаца крви током целе године, и предузимање корака у циљу сузбијања наменског давалаштва крви,
- покретање пројекта бриге о здрављу добровољних давалаца крви,
- креирање веб платформе намењене добровољном давалаштву крви,
- дневно, недељно, месечно и годишње праћење реализације календара акција добровољног давања крви,
- омогућавање организацијама Црвеног крста да користе базу података о добровољним даваоцима крви из пословно-финансијског система Црвеног крста Србије,
- омогућавање организацијама Црвеног крста размену искустава путем доступних платформи (Портал, Teams и сл.),
- обезбеђивање знакова признања за добровољно давање крви,
- реализација конкурса „Крв живот значи“ као начин сензибилизације младих за давање крви,
- промоција добровољног давалаштва крви кроз комуникацију са јавности путем свих доступних средстава комуникације.

Циљне групе:

1. волонтери Црвеног крста у Србији, посебно 1.000 младих Клубова 25 који имају потребу за додатном едукацијом у давалаштву крви,
2. постојећи добровољни даваоци крви у смислу позивања на акције, неговања пажње и захвалности за дату крв и друштвеног признања за хумани чин, као и њихово задржавање у групи редовних добровољних давалаца крви за

- најмање 3.000 вишеструких давалаца годишње кроз пројекат „Бриге о даваоцима“,
3. пунолетни грађани који ће добијати информације од волонтера и структуре Црвеног крста у Србији и овлашћених трансфузиолошких установа о нешкодљивости и потреби за добровољним давањем крви по принципима добровољног давалаштва крви,
 4. ученици основних и средњих школа (30.000 ученика) који ће учествовати у мултимедијалном конкурс у давалаштву крви и у другим активностима посвећеним овој области.

Корисници: Сви пацијенти који се лече у систему здравствене заштите Републике Србије којима је медицински индикована трансфузија крви.

Опис послова седишта Црвеног крста Србије који ће бити реализовани у 2025. години:

1. Стварање услова за рад и усмеравање рада свих организација Црвеног крста Србије у овој области,
2. Дневно праћење и евалуација акција добровољног давања крви у партнерству са овлашћеним трансфузиолошким установама,
3. Редовно обавештавање и месечно достављање извештаја о активностима Црвеног крста у давалаштву крви Управе за биомедицину Министарства здравља Републике Србије,
4. Активно учествовање у сачињавању календара/плана акција за наредну годину,
5. Организовање и одржавање седница комисије за добровољно давалаштво крви и извршавање њених закључака,
6. Примена стандардизоване обуке младих волонтера у давалаштву крви, при реализацији обука и семинара за волонтере Црвеног крста, преваходно чланова “Клуба 25”,
7. Обезбеђивање знакова признања добровољним даваоцима крви и дистрибуција истих по захтевима организација Црвеног крста у Србији,
8. Организација и свечано уручивање признања срединама које су дале највећи допринос у давалаштву крви,
9. Обележавање значајних датума у области добровољног давалаштва крви,
10. Промоција, расписивање, организовање и координирање реализације конкурса „Крв живот значи“ за ученике основних и средњих школа у Србији,
11. Информисање грађана о активностима у давалаштву крви путем друштвених мрежа,
12. Припрема веб платформе о давалаштву крви и реализација пројекта „Бриге о даваоцима“
13. Јавно представљање давалаштва крви и активности Црвеног крста у медијима,
14. Комуникација са релевантним министарствима ради промоције, регрутовања и задржавања давалаца крви и остваривање услова за рад у давалаштву крви Црвеног крста у Србији,

15. Организовање редовних састанака ради оперативних договора,
16. Посебна подршка организацијама Црвеног крста у Србији које немају адекватне услове за реализацију овог јавног овлашћења због неразвијених капацитета овлашћених трансфузијских установа у оснивању.

Опис послова Црвеног крста Војводине, Црвеног крста Косова и Метохије, Црвеног крста Београд и Црвеног крста Ниш

1. Стварање услова за рад и усмеравање рада свих организација Црвеног крста конкретног нивоа координације у овој области,
2. Дневно праћење и евалуација акција добровољног давања крви у партнерству са овлашћеним трансфузиолошким установама,
3. Редовно обавештавање и месечно достављање извештаја о активностима Црвеног крста у давалаштву крви Црвеном крсту Србије ради информисања Управе за биомедицину Министарства здравља Републике Србије;
4. Активно учествовање у сачињавању календара/ плана акција за наредну годину,
5. Организовање и одржавање седница комисије за добровољно давалаштво крви и извршавање њених закључака,
6. Организовање стандардизованих обука и семинара за волонтере Црвеног крста,
7. Организација и свечано уручивање признања срединама које су дале највећи допринос у давалаштву крви,
8. Свечано обележавање значајних датума у области добровољног давалаштва крви,
9. Промоција, расписивање, организовање и координисање реализације конкурса „Крв живот значи“ за ученике основних и средњих школа у Србији,
10. Информисање грађана о активностима у давалаштву крви путем друштвених мрежа,
11. Јавно представљање давалаштва крви и активности Црвеног крста у медијима.
12. Медијска промоција добровољног давалаштва крви, посебно током сезонских несташица,
13. Организовање редовних састанака са овлашћеним трансфузијским установама и организацијама Црвеног крста ради оперативних договора.
14. Извештавање о реализацији активности у давалаштву крви према седишту Црвеног крста Србије,
15. Мотивисање грађана за добровољно давање крви на различитим догађајима у организацији Црвеног крста уз коришћење промотивног материјала.
16. Учешће у активностима планираним на нивоу Црвеног крста Србије са циљем стварања бољих услова за рад и одзив давалаца крви.

Опис послова организација Црвеног крста у градовима и општинама

1. Припрема, реализација и евалуација акција добровољног давања крви сходно потребама система здравствене заштите а према календару акција/ плану прикупљања крви за 2025. годину,

2. Континуирано мотивисање грађана за добровољно давање крви на различитим догађајима у организацији Црвеног крста,
3. Регрутовање нових и задржавање постојећих добровољних давалаца крви,
4. Вођење евиденције о добровољним даваоцима крви кроз пословно-финансијски систем Црвеног крста Србије,
5. Одржавање седница комисија за добровољно давалаштво крви и састанака укључујући комуникацију са овлашћеним трансфузијским установама и другим чиниоцима у процесу (школе, компаније и сл.),
6. Активно учешће на релеватним састанцима и по потреби организација истих,
7. Извештавање према нивоима организовања Црвеног крста након сваке акције,
8. Свечана додела признања даваоцима крви,
9. Реализација конкурса „Крв живот значи“,
10. Организација стандардизованих обука за волонтере у давалаштву крви,
11. Одржавање заинтересованости волонтера за давалаштво крви и њихове мотивације,
12. Медијска промоција добровољног давалаштва крви, посебно током сезонских несташица,
13. Активности на подизању свести грађанства, комуникација о давалаштву према различитим сегментима јавности – пре свега у локалним заједницама, али и компанијама, школама, удружењима и преко друштвених мрежа.
14. Планирање календара акција за наредну годину сходно потребама система здравствене заштите у тесној комуникацији са овлашћеним трансфузијским установама а према правилима које постоје унутар мреже Црвеног крста у Србији,
15. Учесће у активностима планираним на нивоу Црвеног крста Србије са циљем стварања бољих услова за рад и одзив давалаца крви.

Ризици:

- демографско старење становништва је веома озбиљног карактера те се корпус грађана који могу бити потенцијални даваоци крви смањује из године у годину,
- депопулација одређених подручја и миграције из руралних у урбане средине се и даље наставља а очекује се да се обезбеди већи број јединица крви због повећаних потреба пацијената у болницама,
- одсуство потписивања новог Протокола о сарадњи између Црвеног крста и овлашћених трансфузијских установа јер постојећи не рефлектује садашњу праксу и ослања се на неважећу законску регулативу,
- неусклађеност у раду овлашћених трансфузијских установа посебно погађа организације Црвеног крста у градовима и општинама које сарађују са овлашћеним трансфузијским установама које још увек то формално нису те све обавезе из Закона о трансфузијској медицини које се односе на промоцију, регрутовање, задржавање давалаца крви и организацију акција носе искључиво организације Црвеног крста у градовима и општинама које са њима сарађују,

- одсуство потребних финансијских средстава за покривање неизбежних трошкова Црвеног крста у реализацији овог јавног овлашћења,
- продужене кризе којима је становништво изложено последњих тридесетак година оставиле су своје последице на значајан део популације, те је смањен број грађана који остварују здравствене критеријуме за добровољно давање крви,
- стопа сиромаштва је и даље веома присутна, те су грађани усмерени на додатне изворе прихода што смањује њихово слободно време које могу посветити хуманитарним акцијама те и добровољном давању крви, посебно у већим градовима,
- климатске промене су у директној вези са условима за добровољно давање крви (велике врућине лети, ветровите и хладне зиме, непогоде које утичу на реализацију акција и доступност становништва) због којих даваоци крви своју хуманост одлажу чекајући боље услове за давање крви,
- све строжији критеријуми за одабир давалаца утичу да значајан број особа које понуде крв буде одбијено за давање крви или га мора одложити,
- непоштовање и одсуство разумевања принципа Светске здравствене организације и Министарства здравља за ненаграђено, анонимно и добровољно давалаштво, што доводи до породичног или наменског а потенцијално и плаћеног давалаштва,
- пропуштање јединица локалне самоуправе да поштују Закон о Црвеном крсту Србије по коме су обавезне да финансирају активности на мотивацији грађана за давалаштво крви (члан 7. и 13. Закона).

Очекивани резултати:

- обезбеђене су довољне количине крви за систем здравствене заштите у Србији,
- добровољни даваоци редовно дају крв, а мотивисани су и нови даваоци,
- повећан је број младих волонтера и увећано њихово знања о добровољном давалаштву крви и сродним темама,
- повишено је задовољство давалаца крви бригом о њиховом здрављу,
- обезбеђен је континуитет у вршењу јавног овлашћења организација Црвеног крста у Србији.

Заједно са овлашћеним трансфузиолошким установама Црвени крст Србије промовише добровољно, ненаграђено и анонимно давање крви и компонената крви, те обезбеђује потребан број давалаца крви и подстиче и организује активности на omasовљавању добровољног давалаштва крви, како је дефинисано позитивним законским прописима.

Иако Црвени крст у Србији није део система здравствене заштите, он је свакако неодвојив део целокупног здравственог система те сходно томе и законским решењима учествује у обезбеђивању потребних количина крви јер је

добровољно давалаштво крви Црвеном крсту Србије поверено као јавно овлашћење.

ПРВА ПОМОЋ

(Правни основ: Обука у пружању прве помоћи делатност је Црвеног крста Србије уређена Законом о Црвеном крсту Србије. Прва помоћ је јавно овлашћење поверено Црвеном крсту Србије, према члану 6. и члану 7. Закона и услуга коју може пружати Црвени крст Србије, како је дефинисано у члану 10. Закона.)

Област прве помоћи је уређена и другим законима у Републици Србији:

- У Закону о здравственој заштити, у члану 14. дефинисана је друштвена брига за здравље на нивоу послодавца, која подразумева пружање прве помоћи у случају повреде на радном месту, док је чланом 15. дефинисана друштвена брига за здравље на нивоу појединца која подразумева пружање прве помоћи повређеном или болесном у хитном случају, у границама знања и могућности појединца;
- У Закону о безбедности и здрављу на раду, према члану 18. Закона, послодавац се обавезује да одговарајући број запослених оспособи за пружање прве помоћи;
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима у члану 241. и члану 242. уређује обавезу похађања обуке у првој помоћи кандидата за возаче. Обавезе лица које се затекне на месту саобраћајне незгоде уређене су чланом 167. и чланом 168. Закона и налажу обавезу да се у складу са сопственим знањима, способностима и могућностима, пружи помоћ лицима повређеним у саобраћајној незгоди;
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама у члану 101. Закона уређује обавезу оспособљавања припадника структура које су задужене за одговор на несреће у области прве помоћи.

У складу са Стратешком оријентацијом Црвеног крста Србије за период од 2022. до 2026. године, главни стратешки циљ у области прве помоћи је ојачати материјалне и кадровске капацитете организација Црвеног крста за реализацију обука из прве помоћи за све циљне групе како би грађани били оспособљени да пруже прву помоћ у случају повреде и нагло настале здравствене тегобе.

У складу са тим, активности у 2025. години ће бити усмерене на оставрење следећа три специфична циља:

1. Развој капацитета организација у мрежи Црвеног крста у Србији за реализацију обука прве помоћи, сходно Закону о Црвеном крсту Србије и другим законима који уређују ову област;
2. Развој и спровођење едукације у напредној првој помоћи, едукативних програма прве помоћи за одређене циљне групе (предшколци, старије особе) и унапређење едукације волонтера у области реалистичког приказа повреда, обољења и стања ;

3. Развој литературе, едукација едукатора, израда нових и унапређење постојећих интерних аката који уређују ову област рада и јавно заговарање у циљу доношења адекватних законских решења за препознавање Црвеног крста Србије као референтне институције за едукацију у првој помоћи

Поред тога, рад Црвеног крста Србије у области прве помоћи у 2025 години биће усмерен и на следећа постигнућа :

- Да грађани који су изложени повећаном ризику или спадају у посебно осетљиве категорије науче да реагују у случају несреће и пруже прву помоћ;
- Да грађани буду информисани о значају и месту прве помоћи у ланцу спасавања живота људи;
- Да се на адекватан начин уреди ангажовање волонтера Црвеног крста оспособљених за пружање прве помоћи на јавним манифестацијама;
- Да се ојача капацитет организација у мрежи Црвеног крста Србије за едукацију у реалистичком приказу повреда обољења и стања.

Планиране активности Црвеног крста Србије у области прве помоћи

У складу са наведеним циљевима, Црвени крст Србије ће током 2025. године реализовати следеће активности:

1. Обука у пружању прве помоћи

Црвени крст Србије ће своје активности усмерити на обуку следећих категорија:

- **Школска деца и млади**, који представљају приоритет у обуци из прве помоћи. Стратегија развоја младих Министарства здравља Републике Србије, истиче повреде као једну од основних карактеристика здравствених проблема младих. Повреде код деце и младих се најчешће дешавају у саобраћају, у школи, кући, на спортским теренима, где често изостаје адекватно пружена прва помоћ;
- **Организације и појединци који су законски обавезни да поседују знања из прве помоћи**. Ова категорија обухвата одрасле грађане изложене повећаном ризику:
 - запослена лица са професијама изложеним повећаном ризику,
 - кандидати за возаче и постојећи возачи,
 - припадници структура Цивилне заштите.

За сваку од наведених категорија Црвени крст Србије је развио посебан наставни садржај у складу са законом уређеним нормама и правилима за спровођење обуке.

- **Волонтери Црвеног крста и екипе Црвеног крста за прву помоћ и деловање у несрећама**. Волонтери који се ангажују на програму прве помоћи, било као чланови екипа Црвеног крста, едукатори или сарадници на

програму су категорија, која захтева континуитет у едукацији у области прве помоћи. То подразумева:

- обуку за нове предаваче прве помоћи;
 - допунску обуку за постојеће предаваче у мрежи Црвеног крста Србије;
 - обуку за оцењиваче на такмичењима из прве помоћи
 - обуку за чланове тимова Црвеног крста за пружање прве помоћи на јавним манифестацијама.
- **Волонтери Црвеног крста, поједници и организације које имају потребу за познавањем напредних мера прве помоћи**

1. Такмичења у првој помоћи

- Црвени крст Србије ће пружити стручну помоћ и подршку у организовању такмичења прве помоћи на свим нивоима организованости Црвеног крста Србије;
- Црвени крст Србије ће организовати међурегионална такмичења екипа прве помоћи и у реалистичном приказивању повреда, стања и обољења, према важећим Правилницима;
- Црвени крст Србије ће у 2025. години организовати државно такмичење у првој помоћи и реалистичком приказу повреда и стања у складу са важећим Правилником.

2. Промоција прве помоћи међу грађанима

Црвени крст Србије ће спроводити активности у циљу промоције прве помоћи и њеног значаја:

- Обележавање Светског дана прве помоћи друге суботе у месецу септембру;
- Обележавање Светског дана оживљавања, 16 октобра
- Промоција прве помоћи у директној комуникацији са грађанима путем показних вежби и других јавних окупљања;
- Реализација кампање „Живот у твојим рукама“ о грађењу свести грађана о значају познавања мера оживљавања, основе спасавања живота у случају непосредне животне угрожености код наглог срчаног застоја

3. Развој и унапређење наставних програма и литературе из прве помоћи

- Црвени крст Србије ће следити новине у области прве помоћи, оне које се тичу примене савремених процедура у првој помоћи и методологије обуке.
- Током 2025. године наставиће се са реализацијом семинара за допуну знања и обнову лиценци за предаваче прве помоћи Црвеног крста Србије;
- Црвени крст Србије ће радити на развоју едукативних програма у напредној првој помоћи и у том смислу радити на формирању ITLS (International Trauma Life Support) огранка за Србију при Црвеном крсту Србије;
- Комисија за прву помоћ, као стручно саветодавно тело Црвеног крста Србије ће бити ангажована са најмање 4 редовна састанка у току године;

- Црвени крст Србије ће учествовати у раду Европске мреже прве помоћи на годишњем састанку Европске мреже у организацији Глобалног Референтног Центра за едукацију у првој помоћи;
- Развој и израда наставног материјала из области прве помоћи ће бити један од важних задатака и обухватиће:
 - израду новог издања уџбеника „Прва помоћ“ као основне литературе за едукацију у мрежи Црвеног крста Србије;
 - осавремењивање промотивног материјала у вези са обуком возача и запослених
 - израду материјала за учење на даљину путем платформе за учење прве помоћи
 - стандардизацију курикулума прве помоћи за екипе Црвеног крста које се ангажују на пружању прве помоћи на јавним манифестацијама

4. Координација активности у области прве помоћи унутар мреже Црвеног крста Србије

Координативни рад седишта Црвеног крста Србије из области прве помоћи обухватиће следеће активности:

- Вођење евиденције о обукама и кадровима коришћењем јединственог оперативног програма Црвеног крста Србије;
- Израду едукативног материјала који би се користио путем платформе за учење, а чиме ће обуке прве помоћи бити доступније грађанима и олакшати рад организација Црвеног крста у градовима и општинама у овој области.
- Праћење и евидентирање активности организација Црвеног крста у градовима и општинама и помоћ у реализацији програма, као и контролу примене договорених стандарда Црвеног крста Србије на пољу обуке у првој помоћи.
- Израда Правилника Црвеног крста Србије о ангажовању екипа прве помоћи на јавним манифестацијама

ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВЉА ПОЈЕДИНИХ ГРУПАЦИЈА СТАНОВНИШТВА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 7, тачка 2. и 3, члан 9. тачка 7, члан 13, 14, 15. и 16. и члан 18. Закона о здравственој заштити, Закон о јавном здрављу члан 7.)

Црвени крст Србије посвећен је раду у области промоције и унапређења здравља становништва, превенције болести од већег социјално-медицинског значаја и смањења неједнакости у здрављу. Деловање у овом домену одвија се у сарадњи са Министарством здравља, Институтом и заводима за јавно здравље, здравственим установама и другим институцијама.

Активности Црвеног крста Србије у области јавног здравља у складу су са Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Стратегијом за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегијом

развоја здравља младих у Републици Србији и Стратегијом о ХИВ инфекцији и AIDS-у.

Опис ситуације у вези са здрављем становништва у Србији

Према подацима Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ хроничне незаразне болести (болести срца и крвних судова, малигни тумори, шећерна болест, опструктивна болест плућа), повреде и тровања, доминирају националном патологијом већ деценијама.

Болести срца, крвних судова и малигни тумори чинили су преко две трећине (70,6%) свих узрока смрти у 2023. години, при чему су болести система крвотока биле одговорне за скоро половину (49,7%) смртних исхода. Акутни коронарни синдром представља значајан здравствени проблем, чинећи 49,0% свих смртних исхода од исхемијских болести срца у 2023. години. Иако је регистрован пад стопа морталитета од малигнух тумора, и даље се уочава пораст стопа инциденције од малигнух тумора, које значајно оптерећују становништво наше земље. Шећерна болест представља глобалну епидемију, са проценом да у Србији од дијабетеса болује око 600.000 особа или 8,1% популације. Дијабетес типа 2 чини 95% свих случајева. Ретке болести (урођени деформитети и хромозомске аномалије) су најчешћи у најмлађој старосној групи, док су болести мишићно-коштаног система најзаступљенији код старијих особа. Ови поремећаји здравља често доводе до тешког инвалидитета и значајно утичу на очекивани животни век

На основу података из националне анкете о понашању становништва у вези са здрављем, коју је спровео Институт за јавно здравље, највећи део становништва је током радних активности изложен лаком и умереном физичком напору, док је тешком физичком напору на послу изложен сваки десети становник. Свакодневно хода или вози бицикл бар пола сата тек сваки десети становник Србије. Седентарни стил живота је најприсутнији код становника Београда, градских насеља и у популацији старих. Екскесивно седентарном стилу живота (седење у трајању 420 и више минута током уобичајеног дана) је било изложено 23% становништва Србије. Пушачи чине трећину становништва Србије, док је половина становништва изложена дуванском диму у затвореном простору. Забринутост за здравље због пушења је присутна, а савети здравствених радника о престанку пушења нису присутни у довољној мери. Свакодневну конзумацију алкохола пријављује мали део становништва, мање него у претходним годинама. Сваки шести адолесцент се напије најмање једном месечно. Млади ступају у сексуалне односе у каснијем узрасту него претходних година, са првим сексуалним односом у просеку око 18. године. Употреба кондома са повременим партнерима је чешћа међу младима

Општи и специфични циљеви деловања Црвеног крста Србије у области јавног здравља у 2025 години

У оквиру Стратешке оријентације Црвеног крста Србије за период од 2022. до 2026. године, главни стратешки циљ у области јавног здравља је развијање свести грађана о важности упражњавања понашања која воде ка очувању и

унапређењу здравља и важности превенције болести, са посебним акцентом на рањиве групе (младе, старије особе, социјално угрожене особе и мигранте).

Деловање Црвеног крста Србије у 2025. години биће усмерено на остварење следећа три специфична циља:

1. Развијање позитивних облика понашања код становништва који воде ка очувању здравља и могу утицати на смањење ризика од настанка болести (правилна и уравнотежена исхрана, физичка активност, култура одржавања хигијене)
2. Подизање нивоа свести јавности, пре свега популације младих, о штетности злоупотребе психоактивних супстанци и других болести зависности.
3. Подизање нивоа свести јавности о репродуктивном здрављу и полно преносивим болестима.

Дефинисане циљеве могуће је постићи добро осмишљеним активностима усмереним на цео животни циклус, односно све узрасне групе.

Планиране активности Црвеног крста Србије области јавног здравља у 2025. години

У складу са наведеним циљевима, Црвени крст Србије ће током 2025. године реализовати следеће активности:

1. **Рад са становништвом на нивоу локалне заједнице кроз едукацију различитих популационих група** путем кратких едукативних форми - обука и неформалних облика едукације, као што су предавања и радионице. Тематске области обухватају:
 - Упражњавање здравих стилова живота што подразумева значај здраве исхране, редовне физичке активности, престанка пушења и конзумирања алкохола, промовисање волонтеризма и целоживотног учења, како би се утицало на смањење инциденце хроничних незаразних болести;
 - Упражњавање препоручених хигијенских навика и правилног коришћења заштитних средстава како би се утицало на смањење инциденце одређених заразних болести;
 - Превенција болести зависности кроз смањење ризичног понашања у вези са развојем зависности, кроз едукативне садржаје који су намењени превасходно младима
 - Очување репродуктивног здравља и превенција полно преносивих болести.

Значајан облик рада су вршњачке едукације које спроводе едуковани млади волонтери. Црвени крст Србије на свим нивоима организовања учествује као носилац активности или партнер у спровођењу активности које се у овој области најчешће базирају на мултисекторском и мултидисциплинарном деловању

2. **Промотивно деловање кроз учешће у јавно-здравственим кампањама на ширењу знања о здрављу путем различитих комуникационих канала.** Организовање промотивних догађаја – трибина на теме из области здравља, уз ангажовање стручњака из одговарајућих тематских области. Организације Црвеног крста учествоваће у манифестацијама промоције здравља на

општинском, градском, покрајинском и националном нивоу (сајам здравља, фестивали здравља и друге манифестације)

3. Обележавање Свестког дана здравља, 7. априла, као и других важних датума у области јавног здравља:

- Националног дана без дуванског дима, 31. јануара;
- Светског дана без дуванског дима, 31. маја;
- Светског дана борбе против злоупотребе и кријумчарења дрога, 26. јуна;
- Светског дана срца, 29. септембра;
- Светског дана борбе против ХИВ/АИДС, 1. децембара.

4. Пружање услуга из области здавља за грађане у локалној заједници, које обухватају:

- Подршку осетљивим категоријама у оставаривању права на здравствене услуге у здравственим установама у локалној заједници (кроз сарадњу са здравственим установама);
- Директно пружање услуга (као што је мерење притиска, шећера у крви и слично) ангажовањем здравствених радника волонтера или сарадника Црвеног крста.

5. Координација активности у области промоције здравља унутар мреже Црвеног крста Србије

- Праћење и евидентирање активности организација Црвеног крста у градовима и општинама и помоћ у реализацији програма, као и контролу примене договорених стандарда Црвеног крста Србије;
- Израда стандардизованих програма едукације и едукативног материјала на тему здравих стилова живота (правилна и уравнотежена исхрана, физичка активност, превенција болести зависности, репродуктивно здравље, као и друге релевантне теме из области унапеђења здравља).

СОЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије члан 6, члан 9. тачке 1,4. и 6, члан 13. и 14.)

Кроз активности у социјалној делатности Црвени крст има за циљ да олакша људску патњу пружањем неопходне помоћи лицима у стању социјалне потребе и у случајевима свих ванредних ситуација, развијањем солидарности међу људима и организовањем различитих облика међусобне помоћи, као и превентивним деловањем у области социјалне заштите.

Активности:

- сагледавање и процена потреба угрожених категорија и група људи у Србији,
- организовање исхране најсиромашнијих грађана кроз програм Народна кухиња,
- подршка најугроженијим грађанима кроз програм Дистрибуција пакета хране и хигијене,

- обезбеђивање хуманитарне помоћи за социјално најугроженије породице на Косову и Метохији у сарадњи са Канцеларијом за Косово и Метохију Владе Републике Србије,
- обезбеђивање средстава за програм Опоравак деце из социјално угрожених породица, организовање и реализација опоравка деце,
- организовање редовних и традиционалних активности из календара активности Црвеног крста као што су „Пакет за новорођену бебу“, „Један пакетић много љубави“, обележавање Светског дана борбе против сиромаштва, „Солидарност на делу“,
- сарадња и партнерство са друштвено одговорним компанијама и привредницима у циљу прикупљања донација за најрањивије чланове друштва,
- мотивисање друштвене заједнице и појединаца на солидарност и узајамну помоћ.

Програм Народна кухиња

Корисници програма Народна кухиња су појединци и породице из најосетљивијих друштвених група (6% укупног становништва Србије живи испод или на линији сиромаштва). Један оброк у Народној кухињи је за већину корисника једини оброк у току дана. Значајна већина корисника програма Народна кухиња нема приходе или су они врло ниски и нередовни, што има за последицу отежано задовољавање основних животних потреба – исхрана, хигијена, здравствена заштита.

Циљ програма је да се породицама и лицима у стању сталне социјалне потребе, односно социјално најугроженијим категоријама одговори на основну потребу за исхраном кроз један кувани оброк дневно, који се састоји од ½ литре куваног јела и ½ векне хлеба.

Активности:

- утврђивање броја корисника и потребних obroка,
- израда пројекта и буџета за обезбеђивање средстава у буџетима локалних самоуправа и буџету Владе Републике Србије,
- упућивање апела потенцијалним донаторима, комуникација са донаторима, уговарање донација, организација пријема и дистрибуције донација у оквиру система народних кухиња Црвеног крста,
- набавка и дистрибуција артикала хране,
- организација припреме obroка и дистрибуција obroка до крајњих корисника,
- вођење евиденција о корисницима, преузетим obroцима и роби,
- координација и праћење реализације програма,
- извештавање о спроведеним активностима, утрошку средстава и постигнутим резултатима
- контакт с медијима.

Програм Народна кухиња Црвеног крста се реализује уз подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Средствима Министарства Црвени крст Србије обезбеђује десет основних намирница, а јединице локалне самоуправе обезбеђују додатна средства неопходна за припрему хране и дистрибуцију. Основни артикли, као што су пасуљ, пиринач и конзервирана храна, обезбеђују се средствима Министарства, док јединице локалне самоуправе у складу са својим могућностима доприносе да се у што већој мери и што квалитетније одговори на основне животне потребе особа које се континуирано налазе у стању социјалне потребе.

Споразум о сарадњи за нови циклус реализације формализован је 30. априла. Укупан број корисника програма Народна кухиња за циклус 2024/25. год. утврђен је на основу података добијених од стране организација Црвеног крста у градовима и општинама које током новог циклуса спроводе наведени програм. Организације Црвеног крста у сарадњи са релевантним актерима у локалној средини (центар за социјални рад, јединица локалне самоуправе, удружење пензионера, удружења особа са сметњама у развоју, месне заједнице, посебно оне из удаљених сеоских средина, друго) спровеле су одабир корисника наведених услуга.

Број корисника програма Народна кухиња Црвеног крста у новом циклусу, у односу на претходни, већи је за 236. Према подацима прикупљеним од стране организација Црвеног крста које га реализују, потребно је обезбедити 10 основних артикала хране за 32.935 корисника у 77 градова и општина у Србији за период од 9 месеци за циклус реализације у 2024/25. години, као и за још један додатни месец (десети) за 29.665 корисника у 67 средина.

Током циклуса 2024./25. год. планирана је реализација програма Народна кухиња у следећим градовима и општинама у Србији: Смедерево, Смедеревска Паланка, Велика Плана, Пожаревац, Ваљево, Петровац, Лозница, Мали Зворник, Шабац, Владимирци, Дољевац, Гаџин Хан, Лесковац, Меровина, Ниш, Медвеђа, Куршумлија, Параћин, Пирот, Прокупље, Сврљиг, Мајданпек, Књажевац, Зајечар, Алексинац, Бујановац, Блаце, Трговиште, Владичин Хан, Врање, Аранђеловац, Јагодина, Крагујевац, Свилајнац, Бајина Башта, Топола, Чачак, Горњи Милановац, Краљево, Крушевац, Лучани, Нови Пазар, Рашка, Сјеница, Трстеник, Тутин, Варварин, Пожега, Прибој, Пријепоље, Прешево, Ужице, Ћуприја, Алибунар, Бачка Топола, Чока, Кикинда, Ковин, Бечеј, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Нови Сад, Панчево, Рума, Шид, Сомбор, Србобран, Сремска Митровица, Сремски Карловци, Стара Пазова, Суботица, Зрењанин, Мали Иђош, Вршац, Ириг, Кањижа, Врбас.

Укупне количине артикала које су потребне за реализацију програма Народна кухиња Црвеног крста у 2024/25. години као и преглед потребних средстава за набавку артикала хране, израђени су на основу исказаног укупног броја корисника и стандардизованог норматива по једном кориснику на месечном нивоу и то:

• Брашно	12 кг	• Месне конзерве	3 ком
• Уље	0,5 лит	• Ћувеч	0,4 кг
• Пиринач	0,5 кг	• Грашак	0,3 кг
• Пасуљ	0,5 кг	• Боранија	0,3 кг
• Тестенина	0,5 кг	• Зачин (суш.повр.)	0,1 кг

У буџету за циклус 2024./25. годину опредељена су и средства за покривање трошкова функционисања Народне кухиње и реализацију припреме obroка у Бујановцу. Ни ове године није постигнут договор између локалне самоуправе у Бујановцу и Црвеног крста Бујановац о опредељивању средстава у буџету локалне самоуправе за покривање трошкова реализације Програма, упркос чињеници да Бујановац спада у девастиране средине у којој постоји евидентна потреба за припремом obroка за 1.200 корисника.

Због реалних материјалних могућности на локалном нивоу и у циљу обухватања што већег броја породица, право на свакодневни топли оброк из програма Народна кухиња се не даје сваком члану материјално угрожене породице, али сви чланови те породице користе заједно тај оброк. Процена је да се програмом Народна кухиња који координира Црвени крст оквирно допре до 70.000 појединаца.

За очекивати је да ће број корисника током циклуса 2025./26. год. бити на сличном нивоу као и током, а првенствено због расположивих средстава за ове намене.

Црвени крст Србије као и организације Црвеног крста у градовима и општинама у Србији које реализују програм Народна кухиња ће и у 2025. години настојати да одговоре на изазове и проблеме који су присутни у спровођењу овог програма а у циљу правовременог и адекватног одговора на потребе корисника.

Програм помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене за социјално најугроженије породице у градовима и општинама II, III и IV групе развијености у Србији

Према документу Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, сиромаштво је знатно учесталије у ванградским него у градским подручјима а посебно је учестало у региону Јужне и Источне Србије. Због повећања броја социјално угрожених породица, посебно самохраних старачких домаћинстава и домаћинстава у удаљеним сеоским срединама, почев од 2010. године Влада Републике Србије на предлог Црвеног крста Србије издваја финансијска средства за обезбеђивање основних артикала хране и хигијене за наведене категорије. Током 2010. године пакетима је било обухваћено 20.362 породица у 53 најсиромашније општине. Од 2011. до 2016. године Влада Републике Србије је издвајала средства за набавку артикала хране и хигијене за 41.540 породичних пакета за најугроженије грађене у 105 општина у Србији. У периоду од 2017.- 2022. год. долази до повећања броја средина које су обухваћене програмом Дистрибуција пакета хране и хигијене па и броја корисника односно следовања.

Имајући у виду последњу важећу Уредбу о утврђивању методологије за израчунавање степена развијености јединица локалних самоуправа, 125 средина припадају другој, трећој и четвртој групи развијености у Србији. У тим срединама организације Црвеног крста спроводе програм помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене.

У току 2023. године Црвени крст Србије је извршио набавку 50.500 следовања породичних пакета хране и хигијене за социјално најугроженије грађане.

У оквиру програма Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене за циклус 2024/2025. год. планирана је набавка 59.000 следовања и то 52.500 за кориснике у 125 градова и општина II, III и IV групе, ранжираних по степену развијености, 500 за угрожена старија лица и вишечлане породице у Нишу, као и додатних 6.000 следовања за интервентне ситуације, у циљу подршке социјално најугроженијим породицама и појединцима у девастираним срединама.

Споразумом је дефинисан садржај пакета хране и хигијене.

Породични пакет хране се састоји од:

• Брашно	10 кг	• Месне конзерве	5 ком
• Уље	2 лит	• Рибље конзерве	5 ком
• Пиринач	1 кг	• Паштета у конзерви	5 ком
• Пасуљ	2 кг	• Шећер	2 кг
• Тестенина	1 кг	• Со	1 кг

Породични пакет хигијене садржи:

• Детерџент за веш	3 кг	• Паста за зубе	2 ком
• Детерџ. за судове	1 лит	• Тоалет папир	4 ролне
• Сапун 100 гр	3 ком	• Једнокр. бријачи	5 ком
• Шампон	1 лит	• Пена за бријање	1 ком

Породични пакет хране, оквирно тежи 22 килограма, а породични пакет хигијене око 6 килограма, што чини једно следовање помоћи. Једна просечна социјално угрожена породица обухваћена Програмом, на овај начин је подржана са приближно 30 килограма хуманитарне помоћи, док ће вишечлане породице (преко 6 чланова домаћинства) добити два следовања (оквирно 60 килограма основне помоћи у виду хране и хигијене). Дистрибуција ових пакета ће уследити почетком 2025. год.

Поред помоћи у виду породичних пакета обезбеђених са нивоа седишта, за потребе организација Црвеног крста на територији Војводине, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и родну равноправност обезбеђује помоћ за најугроженије породице на територији Војводине.

Циљ програма је да се социјално најугроженијим породицама које нису корисници програма Народна кухиња пружи подршка обезбеђивањем хуманитарне помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене.

Подршка у пакетима намењена је:

- самохраним старачким домаћинствима,
- социјално угроженим породицама без сталних прихода
- угроженим породицама са више деце/ вишечлане породице,
- социјално угроженим породицама из удаљених сеоских средина,
- породицама са самохраним родитељем,
- породицама на граници остваривања права из социјалне заштите,
- материјално угроженим породицама које имају оболело или инвалидно лице.

Активности:

- сагледавање и процена потреба угрожених категорија и група у градовима и општинама II III и IV категорије угрожености,
- израда пројекта и буџета за обезбеђивање средстава у буџету Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за 2025. годину
- спровођење поступака јавне набавке артикала и уговарање набавки
- пријем артикала и паковање пакета,
- дистрибуција пакета до организација Црвеног крста,
- дистрибуција пакета до крајњих корисника у централним и рубним деловима општина и у удаљеним сеоским срединама,
- вођење евиденција о корисницима, преузетим следовањима и роби,
- координација и праћење реализације програма,
- израда и подношење извештаја о реализацији програма и финансијско правдање наменски утрошених средстава Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
- медијска презентација.

Очекивани резултати:

- тренутно подмиривање основних потреба социјално најугроженијих категорија грађана,
- допринос спровођењу Стратегије смањења сиромаштва.

Уколико Црвени крст Србије потпише Споразум са Министарством за циклус 2025/26. год. и ако се обезбеди финансијска подршка од стране Министарства, у плану је набавка артикала за око 53.000 следовања.

Програм породичних пакета за најугроженије грађане на територији Косова и Метохије

На основу процене Црвеног крста Косова и Метохије и локалних ораганизација Црвеног крста са територије Косова и Метохије постоји евидентна потреба за подршком најугроженијег становништва на Косову и Метохији.

Циљ програма:

- обезбеђивање помоћи у виду породичних пакета најугроженијем становништву који живе у специфичним условима, посебно у енклавама и колективним центрима,
- тренутно подмиривање основних потреба социјално најугроженијих категорија грађана,
- допринос смањењу броја расељених лица.

За потребе подршке најугроженијим појединцима и породицама на територији Косова и Метохије у плану је да се и током 2025. године реализује дистрибуција пакета хране и хигијене по моделу који је предложен за ову годину. Број следовања ће зависити од средстава које определи Канцеларија за Косово и Метохију.

У плану је да се обједињени износ (планиран за 2023. и 2024. год.) од 72.000.000 динара употреби за набавку и дистрибуцију породичних пакета хране и хигијене за социјално-угрожене грађане на Косову и Метохији. Опредељени износ од 36.000.000 динара у 2023. години отао је резервисан из безбедносних разлога.

Црвени крст Србије очекује подршку и обезбеђивање средстава од стране Канцеларије за Косово и Метохију за помоћ најугроженијем становништву на територији Косова и Метохије и у 2025. години.

Континуиране акције солидарности

Црвени крст Србије, на свим нивоима организовања, покреће, организује и спроводи акције солидарности а у складу са повереним јавним овлашћењем.

Поред редовних и континуираних програмских активности усмерених на директну помоћ најугроженијима, Црвени крст Србије, ће и током 2025. године организовати и спровести низ акција у оквиру којих ће се прикупљати помоћ за најугроженија лица.

Кроз акције солидарности сваке године се директном помоћи у виду хране, хигијене, нове и половне одеће допре до 100.000 породица, односно до око 270.000 појединаца.

Седиште Црвеног крста Србије ће наставити раније успостављену сарадњу, али и иницирати нове видове сарадње са друштвено одговорним компанијама. На локалном нивоу одговор Црвеног крста на потребе најугроженијег становништва помоћи ће како друштвено одговорне компаније, тако и појединци који су вољни и у прилици да помогну онима којима је потребна подршка.

У оквиру Месеца солидарности организације Црвеног крста ће организовати сабирну акцију „Солидарност на делу“. Обележиће и 17. октобар - Међународни дан борбе против сиромаштва.

Акције имају за циљ:

- олакшавање људске патње пружањем неопходне помоћи лицима у стању изражене социјалне потребе,
- промовисање хуманих вредности и солидарности код грађана, како би се прикупила финансијска средства и материјална добра за помоћ онима којима је та помоћ најпотребнија.

Активности:

Седиште Црвеног крста Србије, Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и Црвени крст Београд ће обављати:

- јавно заговарање интереса најугроженијих група и појединаца,
- мотивацију потенцијалних донатора, наставак постојеће сарадње,
- преговарање са потенцијалним донаторима и уговарање донација,
- пријем, складиштење и дистрибуцију донација до организација Црвеног крста,
- праћење реализације и извештавање донатора о реализацији.

Активности организација Црвеног крста у градовима и општинама у Србији:

- рад на мотивацији,

- преговарање са потенцијалним донаторима и уговарање донација,
- континуирано прикупљање помоћи од стране компанија, организација и појединаца,
- дистрибуција помоћи угроженим групама и појединцима,
- извештавање донатора о реализацији.

Укључивање у активности Стратегије за подстицање рађања – „Пакет за новорођену бебу“

Према званичним статистичким подацима у последњих петнаест година уочава се значајан пад наталитета у Србији. У Републици Србији, у периоду јануар - септембар 2024. године, бележи се пад живорођених од 998 односно за 2,2%, као и пораст умрлих од 1.397 или за 1,9%, у поређењу са истим периодом претходне године (Републички завод за статистику).

Акција „Пакет за новорођену бебу“ је конципирана тако да све бебе рођене у Недељи Црвеног крста, у породицима на територији Републике Србије, као и њихови родитељи, буду примаоци симболичних поклона добродошлице који уз пригодне беби артикле (торба за бебе, портikle, беби боди, лежеће јастуче, прекривач, капица за бебе) садржи и штампани материјал креиран од стране Црвеног крста Србије и то „Радосницу“, „Бебин водич за родитеље почетнике“ и честитку. Црвени крст Србије је и ове године поред наведених артикала обезбедио и потребну количину „Радосница“ која је садржајно прилагођена нехришћанском становништву. Акција се спроводи уз подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања,

Активности:

- контакт са потенцијалним донаторима (на националном и локалном нивоу),
- набавка и паковање пакетића,
- дистрибуција до организација Црвеног крста у градовима и општинама,
- сарадња са породицима,
- уручивање пакетића, микродистрибуција
- медијска презентација акције
- извештавање.

У плану је да Црвени крст Србије за наредну годину, а за потребе реализације акције „Пакетић за новорођену бебу“ набави око 1.500 пакетића.

Пројекат „Један пакетић пуно љубави“

Растом броја социјално угрожених лица расте број корисника програма Народна кухиња. Међу корисницима поменутог програма је 8.732 малолетних лица. За ову али и за децу која новогодишње празнике проводе у болници посета представника Црвеног крста и пријем дарова је од изузетног значаја.

Циљ ове акције је да се деци узраста до 10 година, корисницима програма Народна кухиња Црвеног крста и деци која су на лечењу у болницама обезбеди

пакетић који садржи слаткише, играчку или књигу, средства хигијене и неки одевни предмет и да им се на тај начин улепшају празнични дани.

Активности:

- упућивање апела потенцијалним донаторима за обезбеђивање донација у новцу и/или роби а за потребе реализације акције,
- набавка артикала,
- пријем артикала и паковање пакетића, као и организовање пригодног програма за кориснике,
- медијска презентација акције.

Организације Црвеног крста ће и у наредној години, у складу са својим могућностима, а на основу прикупљених донација (од појединаца, удружења и друштвено одговорних предузећа) формирати новогодишње пакете које ће уз пригодан програм, прилагођен узрасту деце, уручити малишанима који су из породица са израженим егзистенцијалним проблемима.

Опоравак деце из социјално угрожених породица у одмаралиштима Црвеног крста

Програм Опоравак деце из социјално угрожених породица поред социјалне компоненте има и психолошку и едукативну. Деца која су на опоравку у одмаралиштима Црвеног крста обухваћена су и Школицом подмлатка Црвеног крста, коју реализују едуковани млади волонтери Црвеног крста. Програм рада Школе подмлатка прилагођен је узрасту и интересовању деце, а реализује се кроз три сегмента:

- "Јутарња учионица" чији програм подразумева усвајање знања о вредностима које промовише и заступа Црвени крст и значају хуманитарног рада;
- Тематске радионице из различитих области деловања Црвеног крста као што су Промоција хуманих вредности, Превенција трговине људима, Прва помоћ и реалистички приказ повреда стања и обољења, као и низ едукативних радионица: ликовна, музичка, драмска, плесна, компјутерска, новинарска радионица и радионица енглеског језика и лепог понашања;
- Вечерњи забавни програм.

У оквиру десетодневног боравака за децу се организује школа пливања коју води професионални инструктор пливања. Боравак у одмаралиштима Црвеног крста праћен је од стране васпитача, стручне службе Црвеног крста а деца су под сталним надзором лекара – педијатра. Овакав вид опоравка је од посебног значаја за децу која су из породица корисника програма Народна кухиња. Од укупног броја корисника једну трећину чине деца.

У плану је да наредне године програмом Опоравак деце из социјално угрожених породица буде укључено око 1.000 деце уз учешће већег броја организација Црвеног крста које су заинтересоване за припрему и реализацију ових програмских активности.

Очекивани резултати:

- усвојене и/или унапређене основне хигијенске навике (прање руку, јутарње и вечерње прање зуба, редовно туширање без подстицаја васпитача),
- вербална комуникација између деце базирана је на поштовању различитости, без коришћења дискриминишућих термина који могу повредити другу децу,
- усвојена тематска знања и вештине након учешћа у радионицама које су деца бирала према својим интересовањима и афинитетима.

ПРОГРАМ БРИГЕ О СТАРИЈИМА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 9. став 1, 4. и 7, члан 14. став 2.)

Активности ће се одвијати у складу са Мадридским Интернационалним планом акције усвојеним на Министарској конференцији 2001. године, Леонском декларацијом усвојеном новембра 2007. године, Бечком декларацијом усвојеном у септембру 2012. године са Лисабонском декларацијом која је усвојена у септембру 2017. године и са Римском декларацијом која је усвојена 2022. године чији је потписник и Влада Републике Србије. Активности ће бити у складу и са Стратегијом борбе против дискриминације, Стратегијом о здравом старењу 2023-2030, и Циљевима одрживог развоја.

Опис проблема:

Демографску транзицију крајем XX и почетком XXI века карактерише убрзано старење популације, присутно и у богатим и у сиромашним земљама. Глобално гледано број старијих особа у популацији се повећава за близу милион људи месечно, од којих две трећине живи у земљама у развоју. У свету тренутно има 901 милион људи старијих од 60 година, а до 2050. године тај број ће се повећати на преко 2 милијарде. Србија се налази у поодмаклој фази демографског старења јер према проценама Републичког завода за статистику у Србији 22,10% становника у 2022. години било је старије од 65 година, док је млађих од 15 година 14,37%.

Старијих од 85 година има 81.550, што указује на тренд продужења животног века. Предвиђања показују да ће до 2040. године 24% становника Србије бити старије од 60 година а 7,4 старије од 80. Стога, друштва треба да прилагоде системе социјалне и здравствене заштите као и своје услуге и сервисе; старењу популације мора да се прилагоди и пензиони и образовни систем. Овај тренд треба посматрати и у комбинацији са социјалним и економским кретањем.

По подацима истраживања здравља популације у Србији нешто више од четвртине становништва старијег од 65 година (26,8%) оцењује своје здравље као лоше и врло лоше што указује на размере потребе за подршком. Старији са најнижом школском спремом (37.5%) и највише изложени ризику од сиромаштва (41%) значајно чешће оцењују своје здравље као лоше и врло лоше. Оцену да им је здравствено стање „врло лоше“ даје 5,3% старијих од 65 година, и то 7,8% оних са најнижим нивоом образовања, 10,1% оних са најнижим приходима и 6,8% оних старијих од 75 година.

Скоро девет од десет особа старијих од 65 година (85,7%) је изјавило да има неку дуготрајну болест или здравствени проблем, а што је значајан пораст у односу на резултате 2013. године (75,8%). Дуготрајну болест или здравствени проблем чешће пријављују жене (87,8%) него мушкарци. Хроничне незаразне болести су примарни разлог коришћења здравствене заштите у популацији старијих од 65 година а најчесталије обољење, у години која је претходила Истраживању, међу старијима у Србији је био повишен крвни притисак (63,8%). Иза њега а следе болни поремећај у доњем делу леђа (32,2%), коронарна болест (24,7%), болни поремећај у вратном делу кичме (23,3%), повишене масноће (21,0%), шећерна болест (18,6%), артроза (18,0%) и уринарна инконтиненција (10,4%), док су остале заступљене са мање од 10%. Ниже образовање и сиромаштво су најчешће присутне карактеристике код старијих особа које пријављују ове здравствене тегобе.

Што се тиче функционалних ограничења, исто истраживање показује да је функционално ограничење хода имала скоро половина старије популације (44,8%), функционално ограничење вида 40,7% и слуха 45,9%. Сваки четврти старији становник (25,8%) је изјавио да је у 2019. години имао велике тешкоће са ходом, 8,7% велике тешкоће са видом, а 13,9% велике тешкоће са слухом. Посматрано по демографским и социјално-економским карактеристикама значајно чешће су наведене тешкоће имале жене (са ходом 30,0% и видом 10,6%), становници руралних насеља (са ходом 30,1%, са видом 10,2%), најнижег образовања и сиромашнији, као и старији од 75 година (са ходом 41,0%, са видом 14,0% и са слухом 24,5%).

На нивоу Републике Србије готово трећина особа старијих од 65 година (31,5%) има озбиљне тешкоће у обављању свакодневних кућних активности (припремање хране, лакши и тежи кућни послови, куповина и сл.). Приближно свака десета старија особа (9,5%) има озбиљне потешкоће у обављању активности личне неге (облачење, свлачење, коришћење тоалета, купање, туширање и сл.), а чешће су у обављању свакодневних кућних активности и активности личне неге лимитиране жене, особе старије од 75 година, становници руралних насеља, особе најнижег нивоа образовања, као и најсиромашније особе. По сопственим исказима, у популацији старијих особа са потешкоћама при обављању кућних активности 29,7% нема потребу за помоћи, 33,3% добија довољно помоћи, док неостварену потребу за помоћи пријављује више од трећине (37,0%). На нивоу региона Јужне и Источне Србије, 35,1% особа старијих од 65 година изјављује да је у стању да обавља активности личне неге и свакодневне активности без потешкоћа, 22,4% особа старијих од 65 година има мање потешкоће, док 31,5% има озбиљне тешкоће.

Што се сиромаштва тиче, старији су у Србији једина узрасна категорија којој се ризик од сиромаштва повећава. Међу старијима од 65 година је 2016. године 19,1% популације био у ризику од сиромаштва док је у 2020. години овај удео порастао до 22%. Стопа ризика сиромаштва представља удео лица чији је доходак по потрошачкој јединици након социјалних трансфера нижи од 60% медијане националног дохотка по потрошачкој јединици.

Црвени крст Србије већ дуги низ година у оквиру свог делокруга рада развија и реализује различите услуге намењене старијима, али и мотивише старије суграђане да постану активни чланови друштва.

Циљ програма је да старија особа остане што дуже у свом окружењу, као и да се мотивише да што дуже користи своје физичке и менталне потенцијале и да се при том умањи потреба за разним видовима институционалне помоћи старијим женама и мушкарцима. Црвени крст ће организовати активности здравог старења а које ће женама и мушкарцима различитих година помоћи да старе здравије и умање/одложе потребу за туђом подршком, али ће истовремено за оне старије особе којима је подршка потребна имати активности у заједници којима ће им се пружити неопходна помоћ како би им се обезбедио достојанствен живот у старости.

Програм даје широк оквир за деловање Црвеног крста на плану бриге о старијима. Разноврсне активности које Црвени крст спроводи могу се поделити у четири категорије: здравствено-превентивне активности, помоћ у кући, психосоцијална подршка и клупске активности. Програм такође укључује и значајну компоненту активног и здравог старења, кроз промовисање волонтеризма у трећем и четвртм животном добу.

Корисници програма су пре свега лица старија од 65 година која нису институционално збринута, старији са веома ниским нивоом социјалне сигурности, самачка старачка домаћинства, корисници народних кухиња, старији у стању социјалне потребе који не остварују помоћ од других организација, али и активне старије особе које се укључују у активности Црвеног крста Србије као волонтери. Индиректни корисници програма су породице са старијим чланом, као и породице чији старији члан има дијагностиковану деменцију.

Програм се може условно поделити у два низа активности.

Један је стандардни модел помоћи у кући који подразумева следеће услуге: здравствено-превентивне активности, помоћ у кући, психосоцијална подршка и клупске активности.

Други део програма су развојне активности, односно активности намењене задовољавању специфичних потреба у локалним заједницама, које се ослањају на локалне процене потреба (уз учешће самих старијих особа) и локалне ресурсе. Ове активности су веома разноврсне по својим приступима, циљевима и учешћу различитих заинтересованих страна у њиховој реализацији и карактеришу се било реализацијом недостајућих, а потребних услуга у локалној заједници (храна на точковима, телефонски кругови, кући из болнице, радни викенд на селу), било у проширивању постојећих услуга на популацију која им раније није имала приступ (породице које имају старије чланове).

Програм се већ дуги низ година реализује на волонтерској основи, у неким општинама финансира га локална самоуправа, или се финансира кроз различите пројекте. У реализацију Програма укључене су 84 организације Црвеног крста, а које имају преко 9.000 корисника.

Током 2025. године наставиће се и реализација активности у оквиру група самопомоћи. Ове групе имају за циљ мотивисање и оснаживање самих старијих да преузму иницијативу и покушају сами да решавају идентификоване проблеме који се њих тичу. У Републици Србији Црвени крст Србије организује групе самопомоћи

у 24 општине и оне окупљају преко 900 старијих особа. Групе самопомоћи настале су током реализације ИПА пројекта "Унапређење приступа људским правима старијих у Републици Србији", и постале су самоодрживе, тако да је и у 2025. години планирана реализација редовних активности група самопомоћи, али и њихово даље јачање.

У организацијама се развијају и телефонски кругови са старијим особама, тако да ће се ове активности и даље развијати са циљем да се прошире и на друге организације. Такође су започети и програми едукације старијих за коришћење информативних комуникационих технологија и ове активности биће настављене и проширене и у 2025. години.

Црвени крст Србије наставља даљи рад на пољу заштите људских права старијих и борбе против старосне дискриминације кроз пројекат "Старење против машинерије" који је почео са реализацијом 2024. године. У оквиру пројекта ради се на изради позоришних представа којом ће се подизати свест јавности о негативним ефектима старосне дискриминације односно "ејџизма".

Црвени крст Србије од 1. октобра 2024. године започео је са реализацијом пројекта "SHAPE - Јачање здравља, приступа, учешћа и социјалне једнакости у земљама Западног Балкана/Јачање учешћа, здравствене и социјалне правде на Западном Балкану", у који су укључене организације; Зајечар, Ниш, Сомбор, Београд, Велика Плана, Пирот, Нови Сад и Инђија. У оквиру пројекта планиране су следеће активности:

- Радионице промоције здравља за старије особе у 3 организације Црвеног крста: Зајечар, Ниш и Сомбор;
- Услуге телефонске подршке у 5 организација Црвеног крста: Пирот, Велика Плана, Инђија, Београд и Нови Сад;
- Истраживање о ризицима који доприносе сиромаштву услед потребе за неформалним неговатељима;
- Презентација истраживања и кампање подизања свести;
- Развој концепта тренинга и спровођење тренинга за помоћ у кући и услуге за старије у 3 организације Црвеног крста Зајечар, Ниш и Сомбор – 14 особа;
- Услуге подршке за старије особе у 3 организације Црвеног крста Зајечар, Сомбор и Ниш. Кућне посете за 812 старијих особа;
- Услуге подршке старијима у клубовима за старије особе за 2.607 корисника;
- Подршка пружаоцима неге – чланови породице кроз индивидуална саветовања, тренинг и услуге у 3 организације Црвеног крста Зајечар, Ниш и Сомбор. Радионице ће бити организоване два пута месечно за 10 особа по радионици. Укупно ће бити обухваћено 3.240 особа;
- Тренинг за 24 запослена и волонтера;
- Регионална радионица за превенцију насиља над старијим женама.

Активности

- Координација и реализација Програма бриге о старијима у покрајинским организацијама Црвеног крста и организацијама Црвеног крста у градовима и општинама.

- Пружање подршке појединачним организацијама Црвеног крста приликом писања пројеката, увођења иновантних услуга, јавног заступања у локалним заједницама.
- Организовање координативних састанака, учествовање на релеватним састанцима, комисијама и конференцијама и представљање Програма бриге о старијима Црвеног крста Србије свим релевантним институцијама и организацијама.
- Координација рада мреже ХуманаС (17 организација цивилног друштва које се баве питањима старијих).
- Обележавање 7. априла Светског дана здравља у циљу подизања свести о здрављу старијих суграђана.
- Обележавање 15. јуна Међународног дана борбе против дискриминације и насиља над старијима.
- Обележавање 1. октобра Међународног дана старијих особа. Овај дан обележава се у свим срединама уз сарадњу са партнерима на локалном нивоу - уличном акцијом дистрибуције едукативно-информативног материјала, мерењем крвног притиска и шећера у крви, одржавањем трибина, конференција за штампу и предавања у школама, Црвеном крсту и удружењима пензионера.
- Услуге помоћи у кући које пружају едуковани волонтери и професионални сарадници (укључују здравствено-превентивне активности, психосоцијалну подршку, помоћ у одржавању куће, личне хигијене и хигијене домаћинства, помоћ у остваривању својих права, заступништво и обука за узајамну и самопомоћ, транспорт корисника).
- Услуге помоћи у кући које пружају едуковане геронтодомаћице.
- Реализација активности: храна на точковима, едукација чланова породица, помоћ телефоном, волонтерски сервис, телефонски круг.
- Креирање едукативног материјала за организације Црвеног крста у градовима и општинама.
- Дизајнирање и организовање едукација за волонтере и професионалце.
- Организовање едукација за организације Црвеног крста које реализују Програм бриге о старијима, најмање два едукативна семинара на регионалном нивоу.
- Развијање активности у 27 клубова за старије Црвеног крста Србије.
- Развијање нових активности у Центрима за дневне активности старијих у четири општине у Србији: Крагујевац, Пирот, Сомбор и Инђија.
- Развијање група самопомоћи у 24 организацији широм Србије.
- У оквиру својих редовних активности Црвени крст наставља да спроводи и "Радни викенд на селу" у 52 организације.
- Обука старијих на тему дигиталне укључености.
- Публиковање резултата истраживања замор саосећања.
- Развијање телефонских кругова са старијим особама.
- Континуирана обука неформалних неговатеља по стандардизованом програму обуке.

- Наставак заговарања за унапређење постојећих и повећање броја услуга дуготрајне неге у заједници.

Очекивани ефекти програма/пројекта - излазни резултати

- Здравствена ситуација старијих угрожених особа је побољшана кроз сталну ванинституционалну бригу од стране обучених волонтера и професионалних сарадника Црвеног крста Србије. Здравствено-превентивним и едукативним активностима смањени су ефекти екстремног сиромаштва и умањено развијање хроничних обољења. Старије особе су задовољније јер могу да наставе да живе у свом познатом окружењу, а притисак на систем здравствене и социјалне заштите је смањен.
- Старије особе узимају активно учешће у животу заједнице, поготово у области здравствене или социјалне заштите које их се директно тичу, доприносе планирању и спровођењу програма и активности који имају дугорочне социјалне и здравствене ефекте на локалном (и националном) нивоу. Активизам старијих и здрави стилови живота продужују године проведене у добром здрављу.
- Коришћење ресурса у здравственој и социјалној заштити је рационалније и ефикасније кроз координиран рад свих значајних чинилаца и учешће волонтера и самих прималаца услуга у планирању и извођењу активности.

Ризици

- Највећи ризик је пропуштање локалних самоуправа и других нивоа власти да примене Закон о Црвеном крсту Србије у делу који предвиђа подршку овим активностима Црвеног крста (члан 9, тачка 7. и члан 13. Закона);
- Непрепознавање искуства Црвеног крста, као ни могућности и ресурса коју мрежа организација Црвеног крста има као значајни партнер у активностима Програма бриге о старијима на локалном и националном нивоу;
- Недовољна медијска пажња за ову врсту активности (окренутост медија сензационалистичким вестима).
- Нове здравствене претње и климатске промене које могу да доведу до другачијих приоритета.

Заштита, инклузија и родна равноправност

- У току 2025. године планирана је анализа Законског оквира Републике Србије и Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца по ком би требало да се ради у овој области.
- Израда протокола о раду са групама у ризику, са посебним нагласком на ванредне ситуације.
- Обука из психолошке прве помоћи и развој модула за осетљиве групе.

ПРИПРЕМЕ ЗА НЕСРЕЋЕ И ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА, СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ И СПАСИЛАШТВО НА ПЛАНИНАМА

(Правни основ: члан 6. и 7, тачка 1. и 3, члан 9, тачка 3. и 5, члан 13. и 14. Закона о Црвеном крсту Србије, чланови 8, 18, 31, 33, 60, 62, 69, 70, 75, 82, 101. и 102.

Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, као и на основу преузетих међународних обавеза).

I ПРИПРЕМЕ ЗА НЕСРЕЋЕ И ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА

Основ за планирање активности у 2025. години у области припрема за несреће и деловање у несрећама је:

- Стратешка оријентација Црвеног крста Србије за период 2022.-2026.;
- Национални програм управљања ризиком од елементарних непогода;
- Национална процена ризика од катастрофа у Републици Србији;
- Уговорне обавезе које произилазе из потписаних уговора и прихватању учешћа Црвеног крста Србије у имплементацији домаћих и међународних пројеката и реализацији пројектних активности.

Општи циљ: Пружање помоћи угроженим лицима у случају несрећа, спасавање угрожених живота и здравља људи, олакшавање људске патње и изградња отпорности заједница у суочавању са последицама несреће кроз јачање капацитета за ефикасан одговор на несреће.

Специфични циљеви:

- Пружити правовремену и сврсисходну помоћ угроженим појединцима и заједницама на територијама где се десила несрећа;
- Допринети изградњи културе безбедности у циљу смањења ризика од катастрофа и изградњи отпорности заједница на територији Републике Србије на кризе и несреће;
- Одржати и развијати капацитете Црвеног крста Србије за предвиђање и праћење катастрофа и смањивање њиховог утицаја и ублажавање последица на угрожене заједнице;
- Одржати и јачати спремност мреже Црвеног крста Србије да у оквиру свог мандата одговори на несреће на ефикасан, добро структуриран и координисан начин;
- Одржати и јачати капацитете за предузимање елементарних мера спасавања људских живота како би се смањио број жртава и ублажиле последице несреће;
- Одржати и јачати партнерства са другим структурама друштва, који су носиоци или се укључују у активности одговора на несреће у држави и у локалној заједници, ради остваривања помоћне улоге државним властима у хуманитарној сфери.

Циљне групе:

- грађани изложени ризицима од несреће,
- најугроженије категорије грађана погођене несрећом, ванредним ситуацијама и елементарним непогодама,
- грађани старости изнад 18 година, волонтери Црвеног крста, чланови јединица и тимова за деловање у несрећама Црвеног крста,
- омладина и одрасли који се посвећују спасилачким активностима,

- запослени у организацијама Црвеног крста градовима и општинама.

Планиране активности:

1. Смањење ризика и ублажавање последица од елементарних непогода и других опасности

Програм смањења ризика и ублажавање последица од елементарних непогода и других опасности Црвеног крста Србије има за циљ да ојача капацитете и отпорност заједнице подизањем свести односно културе безбедности о систему раног упозоравања и спремности за спровођење мера личне и узајамне заштите, мера превенције, смањења ризика и ублажавања последица од катастрофа.

У 2025. години у оквиру овог програма планирана је реализација следећих приоритетних активности:

- 1.1. Реализација промотивних догађаја на тему смањивања ризика и ублажавања последица од елементарних непогода и других несрећа;
- 1.2. Наставак реализације активности пуног капацитета у оквиру програма *Смањења ризика и ублажавање последица од елементарних непогода* намењеног ученицима трећег разреда основношколског узраста;
- 1.3. Пружање подршке организацијама Црвеног крста у општинама и градовима које су изразиле намеру за реализацију активности у оквиру овог програма.

2. Припреме за несреће и јачање капацитета за ефикасан одговор на несреће

У циљу побољшања спремности целокупне структуре Црвеног крста да правовремено и ефикасно одговори на несрећу, Црвени крст Србије планира у наредном периоду да настави рад на реализацији следећих приоритетних активности:

- 2.1. Организовање обука и допунских обука намењених секретарима и стручним сарадницима из организација Црвеног крста у градовима и општинама. Обуке и допунске обуке ће имати за циљ континуирано обучавање запослених у Црвеном крсту из области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и одржавање и унапређење капацитета за пружање новчане и ваучер помоћи у несрећама;
- 2.2. Спровођење обука и дообука Националних тимова Црвеног крста Србије за:
 - Мобилни технички тим;
 - Трагање, спасавање, евакуацију и збрињавање у случају поплава;
 - Трагање, спасавање, евакуацију и збрињавање у екстремним зимским условима;
 - Теренску процену и координацију;
- 2.3. Реализација пројеката по основу члана 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије - ради обезбеђивања резерви артикала за хитно пружање помоћи угроженим појединцима и породицама, набавке опреме за заштиту и спасавање, личне опреме за чланове јединица за одговор на несреће, сервисирање и одржавање колективне опреме Црвеног крста Србије за одговор на несреће;

- 2.4. Реализација потпројекта *"Јавна овлашћења – припреме за несреће и деловање у несрећама"* – јачање капацитета за ефикасан одговор на несреће кроз одржавање ефикасности и оспособљености организација Црвеног крста, тимова за одговор на несреће и јачање међусобне координације и комуникације и одржавање логистичких и транспортних капацитета;
- 2.5. Коришћење алата креираних кроз пројекат X-STOCK *„Прекограничне залихе: Јачање прекограничне спремности за деловање у ванредним ситуацијама коришћењем заједничког софтвера управљања залихама помоћи у Југоисточној Европи"*.
- 2.6. Пружање подршке свим организацијама Црвеног крста у изради индивидуалних планова за поступање у несрећама.

3. Ефикасан одговор на несреће

- 3.1. Црвени крст Србије ће путем својих представника учествовати у раду Републичког штаба за ванредне ситуације и оперативних штабова:
 - за поплаве,
 - за екстремне снежне наносе и лед, посебно на Коридору 10 и 11,
 - за техничко-технолошке несреће.
- 3.2. Координација, комуникација и подршка оперативним организацијама Црвеног крста;
- 3.3. Координација и ангажовање Националних тимова за деловање у несрећама.

4. Сарадња

- 4.1. Реализација активности у оквиру споразума са образовним установама и другим партнерским организацијама;
- 4.2. Учешће на стручним скуповима, вежбама и другим облицима размене знања и искустава које реализују различите институције и организације у земљи и иностранству.
- 4.3. Успостављање сарадње са добављачима и донаторима ради оптимизације ланца снабдевања и залиха.

II СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ

Основ за планирање активности у 2025. години у оквиру програма спасилаштва на води је:

- Стратешка оријентација Црвеног крста Србије за период 2022.-2026;
- Међународне обавезе које произилазе из чланства у европској и светској федерацији за спасилаштво на води;
- Потребе заједнице, организација и институција, надлежних органа које се односе на превенцију утапања, безбедност на води и спасавање на води;
- Уговорне обавезе које произилазе из потписаних уговора и прихватања учешћа Црвеног крста Србије у имплементацији домаћих и међународних пројеката и реализацији пројектних активности.

Правни основ: Члан 10. Закона о Црвеном крсту Србије, Закон о спорту, Правилник о националним гранским спортским савезима који остварују општи интерес у области спорта.

Општи циљ програма спасилаштва на води је смањење броја утапања и повређивања на води. Остваривање општег циља програма за планирани период ће се постићи следећим планским садржајима и активностима:

- успостављањем спасилачких служби за спасавање на води,
- обучавањем кандидата за спасилачка звања, стандардизованом и међународно признатом методологијом и програмом,
- процењивањем ризика на купалиштима, међународно признатом методологијом,
- јачањем капацитета за развој и популаризовање спасилачког спорта организовањем такмичења у спасилаштву на води,
- подизањем свести опште и стручне јавности о опасностима на купалиштима.

У складу са основом за планирање у области спасилаштва на води Црвени крст Србије ће реализовати следеће активности на свим нивоима организовања:

1. Седиште Црвеног крста Србије:

- 1.1. Организовање радних састанака комисије за спасилаштво на води и планинама;
- 1.2. Континуирано евидентирање и креирање базе података о купалиштима на територији Републике Србије;
- 1.3. Континуиран надзор над спровођењем и адаптација постојећих стандардизованих програма стручног оспособљавања, правилника и процедура у области спасилаштва на води у складу са прописима Министарства спорта донетим током 2020. године.
- 1.4. Организовање стручног оспособљавања из области спасилаштва на води за стицање основних и напредних спасилачких звања у спасавању на води, као и организовање и реализација завршних испита за стицање и обнављање спасилачких звања;
- 1.5. Праћење рада и начина стручног оспособљавања у Центрима за стручно оспособљавање у спасилаштву на води;
- 1.6. Организовање семинара за судије Ц категорије за потребе суђења на такмичењима у спасилаштву на води;
- 1.7. Популаризација спасилачког спорта и организовање Државног такмичења у спасилаштву на води у периоду мај-септембар 2025. године.
- 1.8. Промоција и процена ризика на купалиштима на територији Републике Србије;
- 1.9. Креирање и израда превентивно-едукативног материјала за безбедност на води, као и материјала за промоцију спасилачког позива;
- 1.10. Обезбеђивање манифестација и догађаја на води;
- 1.11. Учешће на скуповима Међународне федерације за спасавање и огранка у Европи:
 - Учешће на састанку Скупштине и Одбора ИЛСЕ током 2025. године;
 - Учешће на састанку комисија за спасавање, радне групе за деловање у несрећама и комисије за менаџмент и администрацију током 2025. године;

- Учесће на састанку Одбора директора ИЛСЕ током 2025. године;

2. Центри Црвеног крста Србије за стручно оспособљавање у области спасилаштва на води:

- 2.1. Организовање стручног оспособљавања из области спасилаштва на води за стицање основних спасилачких звања;
- 2.2. Организовање промотивних активности спасилаштва на води (Светски дан безбедности на води, Сајам спорта...)
- 2.3. Подршка организацијама Црвеног крста у организовању обука за спасавање на води;
- 2.4. Подршка организацијама Црвеног крста у уговарању процене ризика на купалиштима;
- 2.5. Учесће у обезбеђивању спасилаца на води за манифестације на води и рад на купалиштима које организује Црвени крст Србије;
- 2.6. Учесће на такмичењима и догађајима које организује Црвени крст Србије у области спасилаштва на води.
- 2.7. Учесће у припреми и спровођењу кампање безбедности на води;

3. Организације Црвеног крста у општинама и градовима – Службе спасавања на води:

- 3.1. Реализација превентивних предавања на тему безбедности на води и смањење ризика од поплава у школама, на манифестацијама и у оквиру промотивних активности;
- 3.2. Промоција безбедности на води посредством друштвених мрежа, интернет страница и локалних медија;
- 3.3. Организовање службе спасавања на води и учешће чланова службе у обезбеђивању купалишта и реализацији активности спасилаштва на води;
- 3.4. Промоција и учешће такмичења у спасилаштву на води и мотивација чланова за учешће.
- 3.5. Учесће на такмичењима и догађајима које организује и на којима учествује Црвени крст Србије у области спасилаштва на води.
- 3.6. Евидентирање купалишта на својој територији деловања.
- 3.7. Промоција и уговарање процене ризика на купалиштима на својој територији деловања;

4. Црвени крст Србије - Надлежни Национални грански спортски савез за Life Saving односно спасилаштво на води

Црвени крст Србије, Надлежни национални грански спортски савез за Life Saving, у складу са Законом о спорту и Правилником о одобравању и финансирању програма којима се остварује општи интерес у области спорта сачинио је предлог годишњег програма за 2025. годину под називом LIFE SAVING SPORT 2025.

Предложеним програмом је планирано да се активности реализују током целе 2025. године у градовима и општинама Републике Србије. Реализацијом предложеног програма Црвени крст Србије - Надлежни национални грански спортски савез за Life Saving (у даљем тексту Савез) остварује следеће циљеве:

- Одржава капацитет Савеза за несметано деловање и функционисање на домаћем и међународном нивоу.
- Осигурава учешће на семинарима ради унапређивања стручног рада у спорту, укључивања већег броја жена у спорт и праћења најновијих достигнућа у области Life Saving спорта.
- Врши промоцију и популаризација Life Saving спорта код деце школског узраста (7-16 година), спортских стручњака, стручњака у спорту и високошколских установа.
- Врши промоцију, припреме и организовање Националног такмичења у Life Saving-у са циљем јачања капацитета за бављење Life Saving спортом на свим нивоима власти;
- Осигурава набавку опреме и организовање националног Life Saving такмичења;
- Осигурава здравствене прегледе спортиста;
- Јача компетенције судија у области Life Saving спорта;
- Врши припреме за учествовање и учествује на међународним такмичењима - Европско првенство у Life Saving -у.

III СПАСИЛАШТВО НА ПЛАНИНАМА

Основ за планирање активности у 2025. години у оквиру програма спасилаштва на планинама је:

- Стратешка оријентација Црвеног крста Србије за период 2022-2026;
- Међународне обавезе које произилазе из чланства у Међународној Комисији за спасавање на планинама;
- Потребе заједнице, организација и институција, надлежних органа које се односе на превенцију повређивања на планинама, трагања и спасавања на планинама и руралним срединама;
- Уговорне обавезе које произилазе из потписаних уговора и прихватања учешћа Црвеног крста Србије у имплементацији домаћих и међународних пројеката и реализацији пројектних активности.

Правни основ: чл. 10. Закона о Црвеном крсту Србије, Закон о спорту, Правилник о номенклатури спортских звања, Међународне обавезе које произилазе из чланства у Светској комисији спасавања на планинама (ICAR – International committee for alpine rescue).

Општи циљ програма спасилаштва на планинама је јачање капацитета структуре Црвеног крста Србије за деловање у руралним срединама и на планинама ради ефикасног одговора на несреће, екстремне зимске услове и смањење броја повређивања. Остваривање општег циља програма у 2025. години ће се постићи следећим планским садржајима и активностима:

1. Обучавањем волонтера и професионално запослених Црвеног крста за деловање у оквиру Националног тима за трагање, спасавање, евакуацију и збрињавање у екстремним зимским условима;

2. Јачањем капацитета организација Црвеног крста за извршавање основних врста спасавања (у руралним срединама, дивљини и на планинама);
3. Формирањем служби спасавања на планинама и референтних центара за развој и едукацију у области спасавања на планинама;
4. Подизањем свести опште и стручне јавности о опасностима на планинама и у екстремним зимским условима.

У складу са основом за планирање у области спасилаштва на планинама Црвени крст Србије реализоваће активности на свим нивоима организовања Црвеног крста и то:

1. Седиште Црвеног крста Србије:

- 1.1. Организовање радних састанака комисије за спасилаштво на води и планинама;
- 1.2. Одржавање и унапређење капацитета Црвеног крста Србије у складу са Споразумом са Директоратом цивилног ваздухопловства за пружање услуга дежурства и ангажовања тимова за трагање и спасавање Црвеног крста Србије у случају ваздухопловног удеса;
- 1.3. Креирање базе података на свим нивоима организовања Црвеног крста Србије о потенцијално угроженим породицама у руралним и планинским пределима, скијалиштима и манифестацијама спортског и рекреативног карактера на територији Републике Србије;
- 1.4. Организовање радних састанака са организацијама Црвеног крста на тему спасилаштва на планинама, руралним срединама и деловања у екстремним зимским условима;
- 1.5. Организовање основних обука ради јачања компетенција спасавања на планинама и у руралним пределима;
- 1.6. Нормативно и стратешко уређивање области спасилаштва на планинама у Црвеном крсту Србије;
- 1.7. Учешће на годишњој Скупштини Међународне комисије за спасавање на планинама (ICAR) у октобру месецу.
- 1.8. Обезбеђивање манифестација и догађаја на планинама и пружање подршке ОЦК које обезбеђују скијалишта, манифестације и догађаје на планинама;

2. Организације Црвеног крста у општинама и градовима – Службе спасавања на планинама:

- 2.1. Реализација превентивних предавања на тему безбедности на планинама и смањење ризика од повређивања на планинама и у екстремним зимским условима;
- 2.2. Промоција безбедности на планинама и у случају екстремних зимских услова посредством друштвених мреже, интернет страница и локалних медија;
- 2.3. Евидентирање података о потенцијално угроженим породицама у руралним и планинским пределима, скијалиштима и манифестацијама спортског и рекреативног карактера на својој територији деловања;
- 2.4. Организовање службе спасавања на планинама и учешће чланова у обезбеђивању скијалишта и реализацији активности спасилаштва на планинама;

- 2.5. Припрема и мотивација чланова за учешће на обукама и вежбама Националног тима Црвеног крста Србије за трагање и спасавање евакуацију, и збрињавање у екстремним зимским условима;

СЛУЖБА ТРАЖЕЊА

(Правни основ: чланови 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, члан 122. Женевске Конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, члан 136. Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава међународних оружаных сукоба од 8. јуна 1977. године-Протокол 1.)

Служба тражења Црвеног крста Србије представља континуирану активност која се реализује у оквиру организација Црвеног крста на нивоу градова и општина, као и у седишту Црвеног крста Србије. У 2025. години, планирано је да активности буду спроведене у складу с већ успостављеним принципима рада Службе, уз сарадњу са свим организацијама и институцијама које су до сада учествовале у хуманитарним иницијативама у овој области.

Овај приступ ће омогућити свим заинтересованим лицима да остваре своја права и на најбржи и најефикаснији начин дођу до поузданих и тачних информација о члановима својих породица, са којима су изгубили контакт. Узроци ових губитака могу бити ратни сукоби, велике елементарне и друге несреће, економске миграције и други изазови. Служба тражења остаје посвећена пружању подршке и помоћи свима који су у потреби, радећи на томе да сви они који су одвојени од својих ближњих поново успоставе контакт са својим сродницима.

Организација и развој Службе тражења

Служба ће у 2025. години наставити рад на ажурирању података у јединственој бази предмета „FLAnswers” за све категорије лица којима се бави.

У оквиру својих активности везаних за успостављање и одржавање породичних веза, имајући у виду повећање броја нерегуларних миграната који су ушли и улазе у Републику Србију у намери да дођу до коначних одредишта, земаља западне Европе, и увећан број раздвајања породица на миграторном путу, Служба ће наставити да унапређује процедуре за поступак тражења, уважавајући специфичности захтева за тражење сродника у категорији нерегуларних миграната, у складу са Стратегијом Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца за успостављање породичних веза 2020-2025, која је одлуком Савета делегата 27-28. октобра 2024. године продужена до 2030. године.

Служба ће наставити да редовно подржава организације у чијим местима су смештене избеглице из Украјине, а у циљу промовисања активности Службе као и конкретне помоћи у добијању информација о члановима породице са којима су породице из Украјине изгубиле контакт, те обнављања и одржавања тог контакта, кроз бесплатне телефонске разговоре или преко порука Црвеног крста.

У 2025. години Служба тражења ће наставити активности у пројекту „Trace the face“ („Препознај лице“ – тражење миграната преко фотографије тражиоца), односно успостављања породичних веза и тражења у категорији нерегуларних миграната и тражилаца азила путем постављања фотографија тражилаца, што је допуна захтеву за тражење који се покреће за сва лица која су на миграторном путу невољно прекинула контакт са сродницима. Појачаће се контакти и сарадња са Управом граничне полиције и Комесаријатом за избеглице и миграције, и другим институцијама и организацијама које се баве овим категоријама.

Служба ће наставити да промовише документ Кодекс понашања у заштити података, и докумената којима се потрђује сагласност за прикупљање личних података у циљу поступка тражења особа са којима је породица изгубила контакт („Информативно обавештење“) како бисмо осигурали да се заштита података примењује у свим организацијама Црвеног крста у градовима и општинама у спровођењу активности Службе тражења.

У току 2025. године, Служба ће наставити дугогодишњу добру сарадњу са Комисијом за нестала лица Владе Републике Србије, која је најнепосреднији партнер и сарадник Службе тражења у процесима тражења несталих лица у оружаним сукобима на просторима бивше Југославије.

У циљу реализације тражења несталих лица на територији Хрватске и БиХ, имајући у виду да је надлежност државних органа ових земаља за решавање проблематике несталих лица, информације о новоствореним и затвореним предметима прослеђени су националним друштвима тих земаља. Такође, наставиће се сарадња са Црвеним кржом Хрватске у размени нових података достављених/прикупљених од њихових чланова породица.

У оквиру сарадње са Комисијом за нестала лица наставиће се размена свих прикупљених података о несталим лицима и члановима њихових породица, као и новостворених захтева за тражење ради предузимања мера из мандата Комисије, и информација о затвореним предметима. Наставиће се континуирана сарадња са Комисијом за нестала лица у утврђивању контакт података породица несталих лица које још увек нису уступиле референтне узорке за потребе ДНК анализе у циљу идентификације несталих.

Служба тражења ће настојати да у току 2025. године сарадњу са Удружењима породица несталих лица подигне на виши ниво, укључивањем чланова породица у поједине процесе тражења и друге заједничке активности, инициране од стране Удружења.

Наставиће се сарадња и контакти са Комесаријатом за избеглице и миграције Владе Републике Србије и међународним и невладиним организацијама које се баве проблемима миграната и тражилаца азила, а иницираће се и успостављање сарадње са агенцијама и НВО у чијем фокусу интересовања су жртве трговине људима и друге рањиве категорије укључујући пре свега децу без пратње у категорији нерегуларних миграната.

Обука и опремање

У 2025. години планирана је обука за сараднике који раде на пословима Службе тражења у организацијама Црвеног крста у местима где се налазе центри

за мигранте и тражиоце азила, по унапређеном програму обуке који укључује унапређење комуникацијских вештина, са посебним нагласком на невербалну комуникацију, вештине доброг слушања и разумевања, вештине усклађивања са корисником приликом интервјуа и друго, а имајући у виду специфичности корисника и потребу за емпатичким приступом.

Служба ће настојати да у 2025. години посебну пажњу посвети едукацији сарадника за рад на успостављању породичних веза у миграцијама као и особља Центара за смештај тражилаца азила уз пуно учешће сарадника организација Црвеног крста на чијој територији се центри налазе, са нагласком на пројекат „Препознај лице“ („Trace the Face“) и платформе и алате које он подразумева. Програм обуке, са садржајима тема које ће се на семинарима обрађивати, за сваку категорију полазника, биће усклађен са већ договореним планом за 2025. годину, као и са елементима који су назначени у Стратегији 2020-2025, у делу који се односи на јачање капацитета и правовремени одговор у несрећама.

Служба ће интензивно радити на информисању и обуци кадрова који спроводе активности тражења на терену о важности заштите података у Успостављању породичних веза (УПВ). У том смислу Служба ће промовисати ревидирано издање Кодекса.

Радиће се на изради промотивног материјала како би се становништво информисало о раду Службе кроз поделу промотивног и информативног материјала приликом обележавања дана Црвеног крста и Међународног дана несталих.

У 2025. години наставиће се рад на сређивању и систематизовању документације и архивске грађе која се чува у Служби тражења, а односи се на период након Другог светског рата и категорије које је Црвени крст у то време покривао. Ова активност ће захтевати контакт и сарадњу са архивским установама и њихову стручну и инструктивну помоћ.

Служба ће настојати да обезбеди и обучи волонтере који ће радити на уносу заробљеничких и интернирских картона у електронску базу података, а у циљу сигурнијег чувања и ефикаснијег претраживања документације за издавање потврда о времену проведеном у заробљеништву и интернацији свим заинтересованим странама.

Текући послови Службе тражења

Пријем и обрада захтева из свих области и за све категорије лица које покрива Служба тражења ће се наставити и у току 2025. године.

Предвиђен је пријем око 50 захтева везаних за издавање потврда о времену проведеном у заробљеништву и интернацији у периоду Другог светског рата и око 50 захтева за тражења ван и унутар земље, неvezано за ратни сукоб, и очекује се пријем око 150 захтева везаних за категорију негегуларних миграната и азиланата. Служба ће наставити да континуирано ради на предметима отвореним претходних година, односно на тражењима која су још увек актуелна. Такође, наставиће се пренос у електронску базу података картотеке ратних заробљеника и интернираца из Другог светског рата.

Одржаће се две седнице комисије Службе тражења, као и састанци са сарадницима који спроводе активности Службе тражења у прихватним центрима за смештај миграната, избеглица и тражилаца азила.

Планирано је да Служба тражења учествује на два регионална и два међународна скупа, а радиће се и на реализацији циљева Стратегије 2020-2025, ближа и интензивнија сарадња са Службама тражења других Националних друштава, ради размене искустава и унапређења сарадње. Настојаће се да се оствари ближа прекогранична сарадња са Службама тражења Црвеног крста Бугарске, Северне Македоније, Црне Горе, Хрватске и Босне и Херцеговине везано за активности са мигрантима и тражиоцима азила на успостављању породичних веза.

Активно ће се радити на промоцији Службе тражења унутар и ван организације Црвеног крста, за шта ће се користити сви видови презентације рада и активности Службе - семинари, округли столови, тематски скупови, средства јавног информисања и друго.

МЕЂУНАРОДНО ХУМАНИТАРНО ПРАВО И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 9. став 2, члан 13. и 14, Женевске конвенције из 1949. године и Допунски протоколи уз Женевске конвенције)

Општи циљ програма

Црвени крст Србије је призната водећа хуманитарна организација у Србији, и референтни чинилац када је у питању промоција и ширење знања о међународном хуманитарном праву и хуманитарним вредностима које заступа Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца и у случају потребе лако може да стигне до жртава несрећа изазваних људски фактором или природним непогодама, и укаже им помоћ.

Посебан циљ

Црвени крст Србије има развијене капацитете за ширење знања о међународном хуманитарном праву, Основним принципима Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и поштовању знака Црвеног крста. Своје активности спроводи у сарадњи са надлежним органима власти, припадницима безбедносних снага, организацијама цивилног друштва, структуром Црвеног крста и другим хуманитарним актерима у Србији. Резултати програма ширења знања о међународном хуманитарном праву и Међународном покрету Црвеног крста и Црвеног полумесеца доприносе примени међународног хуманитарног права, његовом разумевању и поштовању, поштовању знака Црвеног крста, са циљем да се смање злоупотребе овог знака, прихватању и разумевању активности Црвеног крста од стране корисника, партнера, сарадника.

Индикатори:

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

- Црвени крст Србије остварује помоћну улогу надлежним властима у хуманитарној области, доприноси реализацији међународних обавеза Републике Србије, ангажовањем својих волонтерских капацитета. Република Србија, као потписница Женевских конвенција од 12. августа 1949. године, Допунских протокола уз те конвенције и других међународних уговора, има јасну међународну обавезу да шири знање о међународном хуманитарном праву.

- Црвени крст има приступ корисницима својих програма, а реализација програма и пројеката Црвеног крста Србије ће доприносити социјалном развоју личности, кроз стицање различитих друштвено корисних знања и њихово ангажовање у решавању проблема социјално угрожених лица.

- Црвени крст Србије реализује програме превенције и помоћи у складу са својим мандатом.

- Црвени крст Србије остварује сарадњу са свим партнерима и потенцијалним корисницима на начин да мандат, улога и активности Црвеног крста буду правилно схваћени и прихваћени, а Основни принципи поштовани и примењени.

- Учешће у програмима и пројектима младима ће омогућити да схвате и прихвате вредности које развија Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, да усвоје понашања која су друштвено прихватљива, да се изграде као толерантне личности, оспособе за цивилизовано овладавање и решавање спорова.

Циљне групе:

1. **Интерно** (у оквиру Црвеног крста Србије на свим нивоима организовања),

- запослени у Црвеном крсту Србије,
- волонтери у свим програмима Црвеног крста Србије,
- представници управљачких структура у Црвеном крсту на свим нивоима организовања,
- чланови Црвеног крста у Србији.

2. **Екстерно**

- снаге безбедности – припадници оружаних снага Војске Србије;
- наставно особље у школама и високо образовним установама;
- ученици у основним и средњим школама;
- студенти;
- органи власти на свим нивоима;
- правосудни органи;
- организације цивилног друштва;
- корисници и потенцијални корисници програма Црвеног крста;
- представници средстава јавног информисања;
- здравствени радници;
- друге циљне групе у складу са потребом и проценом.

У складу са Статутом Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и Статутом Црвеног крста Србије, Црвени крст Србије ће организовано спроводити ову активност у 2025. години имајући у виду да ширење знања о

међународном хуманитарном праву представља обавезу државе, преузету ратификацијом Женевских конвенција од 1949, Допунских протокола уз те конвенције од 1977, и других међународних уговора.

Активности ће се усмерити на разумевање и прихватање правила међународног хуманитарног права, мандата и Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца од стране свих наведених циљних група. Ове активности ће допринети бољем и бржем развоју цивилног друштва, прихватању хуманитарних вредности, препознавању и поштовању индикативних и заштитних знакова прихваћених у Женевским конвенцијама и у Међународном покрету Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Разумевање и прихватање улоге и значаја међународног хуманитарног права и Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца унутар широке структуре саме организације Црвеног крста Србије и корисника свих програма Црвеног крста и у 2025. години доприносиће бољем и адекватнијем приступу представника Црвеног крста корисницима, а самим тим и реализовању основне улоге Црвеног крста – олакшавању људске патње и пружању помоћи људима у невољи.

Резултати програма допринеће примени међународног хуманитарног права, његовом разумевању и поштовању, поштовању знака Црвеног крста, са циљем да се смање злоупотребе овог знака, прихватању и разумевању активности Црвеног крста од стране циљних група.

Све организације Црвеног крста, на свим нивоима организовања су обавезне да спроводе овај програм.

Циљеви програма реализоваће се кроз следеће активности:

- јачање капацитета Црвеног крста Србије кроз модул „Сигурни приступ“ уз сарадњу са МКЦК;
- праћење имплементације програма од стране Комисије за МХП и давање препорука надлежним државним органима у области примене међународног хуманитарног права. Одржавање састанка Комисије у току године;
- евалуација досадашњег тока развоја, координација и унапређење рада организација Црвеног крста у Србији, путем анализе извештаја, обиласка активности на терену и давања препорука;
- побољшање нивоа знања и стручности за реализацију програма ширења знања о међународном хуманитарно праву и вредностима које заступа Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца сарадника и волонтера Црвеног крста Србије путем организовања семинара и саветовања;
- презентовање неке од тема из ове области на састанцима руководећих тела и секретара;
- ревизија и ажурирање постојећих програма обуке, метода, докумената, презентација, начина извештавања и израда одговарајућег материјала;
- припрема и учешће на скуповима у иностранству са темом међународног хуманитарног права и примена стеченог знања и искустава у Црвеном крсту Србије.
- промоција посебних области и аспеката међународног хуманитарног права – путем организовања тематских округлих столова и панел дискусија;

- обележавање датума значајних за Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца;
- сарадња са Војском Србије, Министарством одбране Републике Србије и Министарством унутрашњих послова у области ширења знања о МХП;
- учешће у заједничким активностима са надлежним министарствима у области МХП (војне вежбе, округли столови, итд);
- развијање сарадње, са представницама Амбасада и хуманитарних организација, пословним партнерима, представницима средстава јавног информисања, представницима банака, домаћих и страних фирми, у циљу обезбеђивања њиховог бољег разумевања мандата и улоге Црвеног крста и остваривања подршке програмима и активностима;
- кампања у вези са заштитом Знака Црвеног крста кроз организовање семинара са сарадницима и волонтерима Црвеног крста Србије;
- унапређење рада са академским институцијама у области ширења знања и имплементације МХП;
- учешће у активностима Националне Комисије за међународно хуманитарно право Републике Србије када та комисија буде формирана.

ПРОГРАМ БОРБЕ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА У СРБИЈИ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 9. став 1, 2, 4. и 6. члан 14, 15. и 16. Закона.)

Црвени крст Србије ће, захваљујући свом хуманитарном карактеру и широко распрострањеној функционалној мрежи организација Црвеног крста у градовима и општинама које реализују активности Програма борбе против трговине људима, наставити спровођење Програма у 2025. години.

Општи циљ програма је одговор на потребе идентификованих и потенцијалних жртава трговине људима, смањење ризика од трговине људима, ублажавање људске патње изазване овом појавом.

Програм Борбе против трговине људима ће реализовати 120 организација Црвеног крста у градовима и општинама. Одржавањем преко 300 информативних радионица укључујући и онлајн радионице превентивне, поруке ће примити преко 15.000 деце и младих.

Циљне групе Програма су:

1. жртве трговине људима – идентификоване и у стању социјалне потребе;
2. потенцијалне жртве трговине људима – маргинализоване и рањиве групе попут омладинаца у школама, домовима за незбринуту децу, ромским насељима, народним кухињама, колективним центрима за избегла и расељена лица, мигранте и азиланте, омладине Црвеног крста;
3. професионалци и студенти који у свом раду или будућем раду могу доћи у контакт са жртвама трговине људима (доктори, медицинско особље, представници центара за социјални рад, центара за прихват азиланата и миграната, особље Црвеног крста);

4. волонтери Црвеног крста, вршњачки едукатори који спроводе активности превенције трговине људима.

Општи циљ ће бити достигнут остварењем **оперативних циљева**, и то:

1. Јачањем капацитета Црвеног крста Србије на свим нивоима за одговор на постојање проблема трговине људима и ефикасно спровођење планираних активности Програма.

2. Повећањем свести јавности о постојању овог проблема, међу децом, младима и другим социјално угроженим циљним групама, а посебно међу избеглицама и мигрантима о замкама током путовања које могу водити у трговину људима.

3. Повећањем свести професионалаца који могу доћи у контакт са жртвом трговине људима (доктори, социјални радници, особље Црвеног крста) о постојању овог проблема и адекватним начинима реаговања у ситуацији када посумњају да су у контакту са жртвом трговине људима.

4. Подршком идентификованим жртвама трговине људима.

5. Развојем партнерстава са националним друштвима Црвеног крста и другим међународним организацијама посвећеним борби против овог глобалог проблема и поспешењем развоја сарадње у земљи са значајним партнерима у овој области - Министарством унутрашњих послова, Полицијско криминалистичком академијом, Министарством здравља, Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Центром за заштиту жртава трговине људима.

Активности које ће водити остварењу циљева су:

Оперативни циљ 1. Јачање капацитета Црвеног крста Србије на свим нивоима

Умрежавање, едуковање и опремање професионалаца, волонтера, вршњачких едукатора Црвеног крста у циљу превенције трговине људима;

За спровођење превентивних активности Програма борбе против трговине људима и разматрање најадекватнијег начина да Црвени крст пружи најбољи могући допринос у борби против овог глобалног проблема вршиће се едукација и стручно усавршавање радника Црвеног крста на свим нивоима. Едукација ће се вршити путем националних и регионалних скупова, размене стечених знања и искустава организација и волонтера који су у претходној години активно радили на овом пољу или ће бити организована онлајн у складу са поштовањем мера заштите у пандемији.

Обуке за тренере за које ће организације Црвеног крста у градовима и општинама делегирати своје мотивисане и посвећене волонтере који су претходном обуком и самосталним спровођењем информативних радионица стекли звање едукатора у Програму борбе против трговине људима и положили испит за лиценцирање за звање "тренер". Обуке ће бити одржане на националном нивоу. Циљ оспособљавања тренера је да у својим срединама спроведу обуку будућих едукатора према стандардизованој агенди и начину организације.

Семинари за обучавање омладинских едукатора, селектованих према очекивању да својим даљим активностима, најкраће две године, шире знање о проблему трговине људима и начину превенције овог проблема биће одржани у

складу са достављеним плановима организација Црвеног крста у градовима и општинама и реалним потребама. Организатори ових семинара ће бити организације Црвеног крста у градовима и општинама. Реализатори могу бити само сертифицирани тренери који ће у групи од најмање три тренера из различитих средина реализовати едукацију према стандардизованој агенди и преузети улогу ментора едукованој групи како би пратили њихово ангажовање, пружали неопходну саветодавну помоћ и охрабрили их да самостално спроводе информативне радионице. Размена тренера као и менторство над едукаторима као делегирана одговорност оцењени су до сада као успешан метод задржавања волонтера.

Као део континуиране активности коју организације Црвеног крста у градовима и општинама спроводе у оквиру Програма борбе против трговине људима, Црвени крст Србије ће подржати мотивационе семинаре са темом превенције трговине људима. У сарадњи са школама организације Црвеног крста би овим путем, презентовањем активности која се спроводи, регрутовале нове волонтере и мотивисале их за будући рад на програму било уживо или онлајн методом.

Црвени крст Србије ће у циљу мотивисања и задржавања волонтера у Програму подржати учешће најактивнијих на летњим камповима и другим скуповима младих који се баве превенцијом трговине људима ако то буде било могуће или ће организовати онлајн промоцију резултата. Постојећа евиденција података о тренерима и едукаторима активним у Програму ће константно бити проверавана и допуњавана.

Оперативни циљ 2 . Повећање свести јавности о постојању проблема

Континуирана активност ширења знања из области борбе против трговине људима, првенствено међу омладином у основним и средњим школама, домовима за децу без родитељског старања, ромским насељима и колективним центрима за избегла и расељена лица, центрима за азиланте и мигранте у циљу превенције проблема тих потенцијално угрожених циљних група путем организовања информативних радионица од стране организација Црвеног крста у градовима и општинама биће одржавана и током 2025. године. Као помоћни материјал едукатори ће користити интересантан, и за наведену циљну групу креиран едукативни материјал као и доступан материјал за организовање онлајн кампања.

Црвени крст Србије ће, на свим нивоима, у циљу подизања свести јавности о проблему трговине људима у све наведене активности настојати да укључи новинаре и људе из медија са којима већ има успостављену добру сарадњу.

Светски дан борбе против трговине људима- 30. јула обележава се у Србији од 2013. године када је установљен у оквиру резолуције: "Побољшање координације напора против трговине људима", усвојене на 68. заседању Генералне скупштине Уједињених нација, а у контексту подизања свести о ситуацији у којој се налазе жртве трговине људима и у циљу промоције њихових права (A/C.3/68/L.17/Rev.1.). Организације Црвеног крста широм Србије реализују активности превенције трговине људима по којима су већ познате и које сматрају најадекватнијим. Омладинци, волонтери Црвеног крста, се овом приликом приближавају својим вршњацима на местима где се они у највећем броју окупљају

током лета – на излетиштима, купалиштима, базенима, трговима, главним улицама или тржним центрима – преносећи превентивне поруке ако то епидемиолошка ситуација буде дозволила. Онлјан кампања ће бити припремљена.

Обележавање Европског дана борбе против трговине људима - 18. октобра сваке године се спроводи као заједнички наступ преко 100 Организација Црвеног крста у градовима и општинама, постојећих Локалних мрежа за борбу против трговине људима и партнера у имплементацији активности сузбијања трговине људима. Широм Србије се овом приликом реализује широк спектар јавних манифестација и активности, од информативних радионица за потенцијалне жртве трговине људима, поделе едукативног материјала преко организованих представа и перформанса на јавним местима до ширења релевантних информација наступом у медијима ако то епидемиолошка ситуација буде дозволила. Онлјан кампања ће бити припремљена.

Оперативни циљ 3. Повећање свести професионалаца који могу доћи у контакт са жртвом

Едуковање особа које могу доћи у контакт са жртвама трговине људима у циљу боље примарне идентификације и заговарања за права жртава

Са циљем подизања свести и сензибилитета доктора, медицинског особља, социјалних радника и сарадника Црвеног крста и њиховог упознавања са постојањем проблема, потребом заштите лица која су жртве трговине људима и начинима реакције којима они могу помоћи систему, Црвени крст Србије ће организовати адекватне (по потреби онлајн) обуке и кампање јавног заговарања под називом „**Контакт са жртвом трговине људима – како препознати и реаговати**“.

Према статистикама Центра за заштиту жртава трговине људима и МУП-а Републике Србије, све је већи број малолетних држављана Републике Србије који су идентификовани као жртве трговине људима, а највећи број идентификованих жртава припада маргинализованим и рањивим групама. Од изузетног значаја за рано препознавање индикатора трговине људима и превенцију проблема је повећање свести и знања о начину реаговања међу особама које могу доћи у контакт са жртвама трговине људима.

С обзиром на чињеницу да је метод вршњачке едукације потврђен као најадекватнији, Црвени крст ће га задржати усмеравајући активности и према студентима релевантних факултета, сензибилишући их за проблем трговине људима током припреме за њихов будући професионални рад.

Оперативни циљ 4. Подршка идентификованим жртвама

Са циљем подмирења основних личних потреба, као и са циљем помоћи у процесу ресоцијализације особа које се идентификују као жртве трговине људима, а путем упућивања идентификованих жртава на надлежне институције и повезивање са њима, као и дистрибуцијом помоћи у виду хране и хигијенских артикала, а према могућностима и обезбеђењу донаторских средстава.

Оперативни циљ 5. Развој партнерстава и активности заговарања за побољшање положаја жртава трговине људима

У циљу свеобухватног сагледавања активности које се спроводе у превенцији и сузбијању овог глобалног проблема, а првенствено у циљу остваривања партнерстава која могу резултирати ефектом већим него што било која организација сама може постићи, Црвени крст Србије ће успостављати сарадњу са установама и институцијама које својим радом могу предупредити или спречити ову људску патњу, као и са националним друштвима Црвеног крста и Црвеног полумесеца у оквиру Европске Мреже са посебним нагласком на активну сарадњу са Националним друштвима у региону. Као једно од водећих националних друштава у Европи у спровођењу Програма борбе против трговине људима, Црвени крст Србије ће дати активан допринос укључивању националних друштава из региона у рад на овом пољу.

Праћење имплементације, унапређење и евалуација резултата

Комисија за борбу против трговине људима Црвеног крста Србије на својим редовним састанцима пратиће резултате имплементације Програма и предлагати мере унапређења Управном одбору Црвеног крста Србије. Могућност волонтера да утичу на побољшање квалитета Програма својим креативним доприносом ће и убудуће бити подржавана кроз рад групе за унапређење Програма, а која неформално окупља све мотивисане волонтере вољне да своје нове идеје преточе у конкретан материјал или активност Програма и ставе их на располагање свима који се истим баве.

У циљу праћења напретка пројекта предвиђена је интерна евалуација претходних фаза пројекта.

ПОДМЛАДАК И ОМЛАДИНА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 13, 14, 15. и 16.)

Област рада Подмладак и омладина Црвеног крста Србије има за циљ да уграђивањем принципа хуманости и модела понашања који из њега произилазе у систем вредности код деце и младих у процесу одрастања обезбеди довољне волонтерске ресурсе Црвеног крста Србије за адекватан одговор на потребе грађана који су угрожени социјалним, здравственим и економским чиниоцима.

Циљна група програма Подмладак и омладина су деца и млади узраста између 8 и 30 година, а нарочито они који припадају социјално угроженим групама и који се налазе под повећаним ризиком као и млади волонтери који су препознати као људски ресурси Црвеног крста и који су носиоци програмских активности и акција Црвеног крста.

Развојне активности у раду са младима, њихово правилно усмеравање, обуке за нове волонтере и обуке младих волонтера, вршњачких едукатора и припрема за реализацију Летњих школица подмлатка су најзначајније активности у овој области, које ће креирати и координирати седиште Црвеног крста Србије и спроводити организације Црвеног крста током 2025. године.

Интензивно ће се радити на мотивацији деце и младих, у складу са Правилником о организовању и деловању младих, да се укључе у акције и програмске активности Црвеног крста, и да кроз волонтерски рад дају свој допринос

у реализацији програма, пројеката и акција које спроводи Црвени крст. У томе ће од великог значаја бити и документ Црвеног крста Србије Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста.

У Националној стратегији за младе (2015-2025) се истиче значај поштовања људских права, равноправности и забране дискриминације, личног и друштвеног оснаживања младих, активног учешћа младих у доношењу одлука, солидарности, одговорности. Деловање Црвеног крста Србије у раду са младима је базирано, поред Основних принципа Црвеног крста на свим претходно наведеним принципима који су нашли своје место у Националној стратегији за младе.

Приоритети Црвеног крста Србије у овој области у наредној години су следећи:

- повећање броја организација Црвеног крста које имају омладинске теренске јединице које функционишу у складу са Правилником о организовању и деловању младих у Црвеном крсту Србије;
- промовисање докумената Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста и Политика заштите деце и спровођење програмских активности и акција Црвеног крста у складу са препорукама које су саставни део поменутих докумената;
- повећање броја организација Црвеног крста које имају капацитете, односно компетентне људске ресурсе за организовање волонтерских кампова и реализацију летњих школица подмлатка
- промовисање значаја активног учешћа младих у комисијама и одборима на свим нивоима организовања;
- унапређивање сарадње са релевантним партнерским установама и организацијама.
- унапређивање међународне сарадње са другим Националним друштвима уз размену искустава и примера добре праксе.

У складу са приоритетима дефинисани су и следећи циљеви, програми, активности и акције:

Специфични циљ 1.

1.1) Реализација програма "Промоција хуманих вредности" у школама

1.2) Реализација програма "Промоција хуманих вредности" у прихватним центрима и центрима за азил.

Програм Промоција хуманих вредности има за циљ да смањи насиље међу децом и младима, подстицањем уважавања културолошких разлика кроз развој позитивног васпитног окружења заснованог на интеркултуролошким вредностима. Циљну групу чине ученици узраста између 8 и 14 година, а крајњи корисници су деца и млади који припадају маргинализованим групама. Програм развија самопоуздање и кооперативност код деце и охрабрује их да изнесу своје мишљење и испоље своја знања, таленте и способности.

Програм обухвата седам тематских области: (1.) толеранција, (2.) ненасилна комуникација и решавање сукоба мирним путем, (3.) лични и културални идентитет и поштовање различитости, (4.) превазилажење дискриминације и стигматизације, (5.) родна равноправност, (6.) дечја права и (7.) превенција насиља путем електронских медија.

Програм реализују едуковани млади волонтери Црвеног крста у сарадњи са просветним радницима. Методологија рада са ученицима заснива се на принципима вршњачке едукације, која се изводи интерактивно у мањим групама уз помоћ едукативних материјала, и то приручника за едукаторе „Промоција хуманих вредности“ и радне свеске за ученике „За доброту сваки дан је добар дан“.

Црвени крст Србије ће и током 2025. године координирати и реализовати активности и радионице програма „Промоција хуманих вредности“ са децом која се налазе у прихватним центрима, центрима за азил и децом мигрантима који редовно похађају школу. Кроз интерактиван приступ радиће се на укључивању деце и младих у редовне активности Црвеног крста које спроводе млади волонтери, нарочито у срединама где се налазе деца мигранти. На овај начин пружиће се могућност деци мигрантима да се укључе у активности Црвеног крста (попут акција солидарности, Трке за срећније детињство), а младима да у своје слободно време волонтирају у организацијама Црвеног крста заједно са својим вршњацима у оквиру Клубова младих и Омладинских теренских јединица.

Специфични циљ 2.

- 2.1) Обуке младих волонтера;
- 2.2) Примена Стратегије младих волонтера Црвеног крста Србије;
- 2.3) Примена Правилника о организовању и деловању младих у Црвеном крсту Србије;
- 2.4) Спровођење програмских активности и акција Црвеног крста у складу са Политиком заштите деце;
- 2.5) Спровођење програмских активности и акција Црвеног крста уз ангажовање младих волонтера и уважавање препорука које су саставни део документа Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста;
- 2.6) Координација и усмеравање рада организација Црвеног крста у Србији.

Уводне обуке младих волонтера у Црвеном крсту Србије треба да обезбеде делотворну реализацију програма, пројеката и подухвата које спроводи Црвени крст, а који су у складу са потребама друштвене заједнице и грађана који су угрожени, као и одговарајући квалитет реализованих активности Црвеног крста, иновирањем постојећих и осмишљавањем нових активности које су у складу са потребама младих.

Развој функционалне стратегије за област рада Подмладак и омладина и усаглашавање са Националном стратегијом за младе Републике Србије и Стратегијом за младе Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца од суштинског је значаја за дугорочније моделовање активности које Црвени крст у Србији спроводи за младе, активности које млади волонтери

реализују током свог ангажовања у Црвеном крсту, као и за даље унапређивање Црвеног крста у Србији да још боље одговори на потребе и интересовања младих.

Стратегија за младе Црвеног крста Србије је осмишљена тако да постави смернице и оквире у којима треба да делују заједничким снагама особе које су професионално запослене у Црвеном крсту на свим нивоима и које су ангажоване у раду с младима и волонтери који су спремни да активно учествују у многобројним активностима и акцијама Црвеног крста и да своје време, знање и вештине ставе у службу хуманости.

С друге стране овај документ даје могућност и младим волонтерима и професионалцима да буду креативни и иновативни. Стратегија младих Црвеног крста Србије треба да допринесе да Црвени крст на свим нивоима организовања препозна потребу још већег улагања у континуиране обуке младих волонтера јер само едуковани млади волонтери који поседују знања и животну корисне вештине могу адекватно одговорити на потребе корисника услуга Црвеног крста.

О посвећености Црвеног крста Србије у раду с младима сведочи и Правилник о организовању и деловању младих у Црвеном крсту Србије. Правилник је намењен младим члановима Црвеног крста, младим волонтерима и особама професионално ангажованим у Црвеном крсту. Правилником се регулише начин организовања, облици деловања младих и њихово чланство у Црвеном крсту, њихова права и обавезе и обавезе организације Црвеног крста према њима. Упознавање младих волонтера са садржајем Правилника и примена стандарда који су у њему дефинисани од значаја су за хармонизацију и усмеравање волонтерског рада чиме се постиже максималан ефекат за појединце и заједницу.

Политика заштите деце је документ који наглашава посвећеност професионалаца и едукованих волонтера Црвеног крста добробити и безбедности деце која су обухваћена активностима Црвеног крста Србије. Овај документ пружа јасне дефиниције, формуларе и практична упутства за рад са децом у циљу заштите детета од злостављања или занемаривања. Од значаја је да сви професионалци, сарадници по уговору и волонтери Црвеног крста, као и сви појединци или партнерске организације и институције које сарађују са Црвеним крстом, разумеју и прихвате дужности које ова Политика поставља пред њих те да знају на који начин да предупредe ризике или да адекватно реагују у случају сумње да је добробит детета угрожена.

Волонтери чине незаменљив ресурс у реализацији готово свих активности Црвеног крста. Младе волонтере треба посматрати као донаторе времена, знања, хуманости. Због тога изузетна пажња треба да буде посвећена раду са волонтерима од којих велику већину чине млади људи.

Документ Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста је сет смерница које су произашле из искуства организација Црвеног крста у раду са младима. Документ служи као подсетник о томе како мотивисати младе да се укључе у активности Црвеног крста и како искусне волонтере задржати што дуже у Црвеном крсту.

Специфични циљ 3.

3.1) Школе подмлатка Црвеног крста;

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

- 3.2) Безбедност деце у саобраћају;
- 3.3) „Трка за срећније детињство“;

Јачање организације Црвеног крста правовременим подмлађивањем кадрова у континуитету, неговањем духа пријатељства, солидарности, разумевања и поштовања различитости међу децом обезбеђује се реализацијом Школа подмлатка Црвеног крста.

Спровођење школа подмлатка Црвеног крста и кампова за младе волонтере и у наредној години биће од великог значаја за укључивање едукованих волонтера у посебне програмске активности Црвеног крста, али и допринос организације Црвеног крста изградњи и неговању хуманих вредности и односа, толеранције и разумевања у свим сегментима друштвеног живота.

Школе подмлатка Црвеног крста представљају један од начина анимирања деце да активно учествују у хуманитарном раду ширењем знања о вредностима које заступа Црвени крст и промоцијом солидарности. Рад са децом одвија се у мањим групама, у складу са интересовањем сваког детета.

Овим активностима Црвени крст постиже видне резултате који се огледају кроз побољшану социјализацију деце, едукацију, развијање креативности, као и кроз овладавање животом корисним вештинама. Осим своје социјалне, образовне и практичне функције, Летња школа подмлатка Црвеног крста има и значајну улогу у мотивисању деце да се укључе у хуманитарни рад, а у многим случајевима представља кључни догађај у доношењу одлуке о томе да постану млади волонтери Црвеног крста.

Програм школе подмлатка Црвеног крста садржи три сегмента:

1. "Црвени крст и ја" чији програм подразумева усвајање знања о Црвеном крсту, вредностима које организација заступа и значају хуманитарног рада

2. Тематске радионице из различитих области деловања Црвеног крста као што су Промоција хуманих вредности, Прва помоћ и реалистички приказ повреда стања и обољења, Превенција трговине људима, као и програм радионица за децу из области ликовног, музичког и драмског стваралаштва, затим новинарства, фолклора, филма, спорта, лепог понашања, енглеског језика и других области које одговарају интересовањима деце

3. Вечерњи забавни програм у коме деца учествују и имају прилику да пред својим вршњацима прикажу своје вештине и таленте.

Током 2025. године, у плану је реализација осам десетодневних смена Летње школе подмлатка у децембарском одмаралишту Црвеног крста Србије "Криста Ђорђевић" у Баошићима у Црној Гори. Летњу школу подмлатка Црвеног крста Србије ће реализовати више од 60 едукованих младих волонтера из око 25 организација Црвеног крста. У плану је и организовање по две Летње школе подмлатка Црвеног крста у сваком од одмаралиштима Црвеног крста: Александровац, Бачка Паланка, Вршац, Ниш и Сомбор из обезбеђених средстава од стране Црвеног крста Србије.

Програм акција младих волонтера такође представља један од начина за анимирање деце да учествују у хуманитарном раду ширењем знања о вредностима Црвеног крста и промоцијом значаја солидарности и хуманитарног рада.

Акција Безбедност деце у саобраћају има за циљ смањивање броја повређених и страдалих особа у саобраћају и промовисање адекватног понашања свих учесника у саобраћају. Спроводи се за ученике нижих разреда основне школе, првенствено ученике првог разреда. Очекује се да ће током 2025. године око 90 организација Црвеног крста спровести различите акције које ће допринети да најмлађи учесници у саобраћају буду што безбеднији.

Трка за срећније детињство је једна од најмасовнијих и најшире прихваћених акција Црвеног крста у Србији, која се спроводи са циљем непрекидног подмлађивања и омасовљења чланства и волонтера. Масовним учешћем у Трци за срећније детињство деца и млади потврђују своје опредељење за здравији начин живота и највише хумане вредности. Средства која се прикупе овом акцијом организације Црвеног крста у градовима и општинама даље опредељују школама, здравственим установама или установама социјалне заштите са циљем помоћи најугроженијим грађанима. Процењује се да ће око 100 организација Црвеног крста организовати поменути акцију током 2025. године.

Црвени крст Србије, као део Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, сарађује са другим националним друштвима Црвеног крста и Црвеног полумесеца. Захваљујући томе, млади волонтери Црвеног крста у Србији имају прилику да повремено учествују на међународним догађајима у оквиру Покрета, као што су конференције, тематске радионице, обуке и међународни кампови младих. Учешће на догађајима међународног карактера од значаја је за размену и примену међународних искустава у раду, као и добијање одговарајуће подршке од партнерских националних друштава Црвеног крста.

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И ИНФОРМИСАЊЕ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16.)

Црвени крст Србије има континуирану потребу и обавезу одржавања и учвршћивања позитивне слике организације у јавности.

Постоји стална потреба информисања шире јавности о акцијама које води Црвени крст у бројним областима деловања, као и о капацитету организације и њеним могућностима. Задатак службе за информисање јесте да мотивише и мобилише друштвену заједницу за акције које води Црвени крст Србије у целој земљи. У првом реду, као партнери у области информисања препознате су медијске куће које имају моћ да позитивну слику пошаљу до најшире јавности, због чега је план да се у наредној години настави са развијањем квалитетних односа и односа поверења са новинарима и уредницима, али и са огранком Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца који се бави комуникацијама. Не мање значајне су и друштвене мреже, путем којих се у новије време информише јавност.

Циљ: Црвени крст Србије има развијене капацитете за креирање позитивне слике о акцијама које води у циљу обезбеђивања помоћи и подршке корисницима помоћи.

Служба за информисање одржава и континуирано побољшава партнерски однос са медијским кућама, представницима јавних власти, донаторима. У 2025.

години план је, уз досадашње области ангажовања, да се повећа рад ове службе у новим активностима које подразумевају тренинге волонтера и запослених у организацијама Црвеног крста у Србији из области односа са јавношћу и информисања, са циљем оспособљавања што већег броја особа да адекватно учествују у промовисању делатности Црвеног крста и вредности које негује организација.

План рада за 2025. годину подразумева, такође, израду јасне стратегије за информисање која би била актуелна у периоду од 2026. до 2030. године, а чији би циљ био унапређење ове области деловања Црвеног крста Србије.

Оперативни циљеви

Одржавање и унапређење позитивне слике у јавности о Црвеном крсту Србије реализује се путем:

- редовног обавештавања јавности у Србији о активностима Црвеног крста,
- упућивања позива новинарима да прате акције које води Црвени крст Србије,
- праћења реакција јавног мњења на акције које спроводе различити нивои организовања Црвеног крста,
- организовања медијских кампања,
- организовања конференција за штампу на местима где се реализују активности Црвеног крста,
- сусрета са новинарима и посета новинара седишту Црвеног крста Србије,
- присуства новинара реализацији конкретних акција које води Црвени крст,
- припрема представника Црвеног крста за јавно иступање у медијима у име организације,
- припрема информација о акцијама и активностима Црвеног крста Србије за представнике медија,
- сачињавања саопштења за штампу и сајт Црвеног крста Србије,
- обраћања главним и одговорним уредницима медија у Републици Србији поводом одређених активности Црвеног крста Србије,
- праћења објављених текстова у новинама и на порталима, као и прилога у електронским медијима,
- одржавања и унапређивања веб-сајта Црвеног крста Србије и ажурирања сајта,
- израде промотивног материјала Црвеног крста Србије,
- представљања активности Црвеног крста Србије на друштвеним мрежама,
- промоција Црвеног крста Србије на Међународном београдском сајму књига, у манифестацији „Ноћ музеја“ и на осталим јавним манифестацијама.

Циљне групе којима се шаље позитивна порука и објективна информација о активностима Црвеног крста Србије су:

- најшира јавност,
- доносиоци различитих одлука (представници државних институција, јавна предузећа и слично),

- потенцијални донатори,
- међународне хуманитарне организације и организације цивилног друштва,
- корисници помоћи Црвеног крста,
- учесници у медијским кампањама (новинари, уредници у различитим медијима, медијске куће, маркетиншке агенције),
- прес-службе државних институција и јавних служби, маркетинг службе донатора,
- волонтери и запослени у Црвеном крсту.

Очекивани резултати

Позитивна слика Црвеног крста Србије у јавности ствара могућност да Црвени крст Србије, са осталим чиниоцима друштва, а посебно донаторима, помогне већем броју угрожених грађана. Позитивана слика Црвеног крста Србије у јавности помаже код мотивисања већег броја добровољних давалаца крви кроз медијске кампање, што смањује несташице крви. Ширење знања о различитим заразним болестима као и болести зависности утиче на смањење броја оболелих и особа са ризичним понашањем. Анимирањем јавности да се укључи у акције Црвеног крста развија се осећај солидарности и хуманости у широј заједници.

Укључивањем великог броја деце и младих у акције Црвеног крста развија се друштво које ће бити утемељено на међугенерациској сарадњи и разумевању. Скреће се пажња целокупне јавности на потребе рањивих група, као што су старије особе, особе са инвалидитетом, мањинске заједнице или мигранти. Отвара се простор за хуманије и инклузивно друштво у коме ће основни принципи Црвеног крста бити високо постављени на скали вредности. Обуке из познавања пружања лаичке прве помоћи утичу на унапређење здравствене политике Србије, тако и стварање здравијег друштва. Такође, тако се повећава спремност заједнице у целини да одговори на изазове везане за природне непогоде и друге могуће масовне несреће, које су биле учестале у последњем периоду, због чега представљају посебан изазов.

Спомен-соба и документациони центар

Историјски подаци којима располаже Црвени крст Србије, иако скромни у односу на његову историју, представљају значајне изворе за покренута истраживања или анализе друштвених кретања на овим просторима различитих институција и појединаца.

У оствареним контактима добијају се нови извори за прикупљање историјских чињеница о раду Националног друштва на овим просторима.

У 2025. години се очекује наставак интересовања институција и појединаца за историјску грађу и извештаје које поседује Црвени крст Србије. У 2025. години наставиће се пребацивање у електронску форму (скенирање) извештаја о раду Друштва Црвеног крста Србије и Југославије у претходним периодима.

Током 2025. године наставиће се са преуређењем библиотеке и доступне библиотечке грађе, сада у новом амбијенту са адекватним полицама и могућношћу да се садржај библиотеке уреди на професионалан начин и по важећим стандардима.

Бележиће се текуће активности Црвеног крста Србије (писани, фото, видео и тонски записи), складиштити и чувати у архиви Црвеног крста.

Наставиће се рад на прикупљању података о активностима Црвеног крста у ранијим периодима.

ОРГАНИЗАЦИОНИ РАЗВОЈ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16. Закона)

У области организационог развоја, активности ће бити усмерене на:

- органе, волонтере и чланове Црвеног крста организоване у складу са Статутом Црвеног крста Србије,
- организације Црвеног крста – саставне делове Црвеног крста Србије,
- кориснике хуманитарне помоћи,

Активности у овој области и подршка организацијама Црвеног крста у Србији биће усмерене на:

- несметано и одрживо пословање организација ради остваривања своје мисије и основних циљева и задатака пружањем савета и услуга из седишта Црвеног крста Србије,
- заштиту интегритета организације на свим нивоима, а посебно у случајевима кршења Етичког кодекса, несавесног пословања, кршења политика и процедура и уопште понашања које није у складу са основним принципима Црвеног крста,
- даљи развој нормативних аката, политика и процедура које имају за циљ ефикаснији рад и пословање организације Црвеног крста,
- доношење унапређених Статута у организацијама Црвеног крста,
- подстицање и даљи развој волонтерске базе организације кроз различите процесе, обуке и тренинге,
- имплементацију Закона о волонтирању, имплементацију базе података и евиденција о волонтерима и активностима у организацији Црвеног крста
- промовисање учења, а посебно обуке на даљину (e-learning) запослених и волонтера,
- решавање значајних питања за постојање и деловање организације Црвеног крста у Републици Србији у финансијском, материјалном и кадровском смислу,
- примену Закона о Црвеном крсту Србије, ангажовање на његовом поштовању у органима територијалне аутономије, јединицама локалне самоуправе и градским општинама у Београду и остваривању предвиђених средстава из извора средстава предвиђених законом,
- мотивацију грађана да буду чланови Црвеног крста,
- подршку квалитетном раду управљачких тела Црвеног крста Србије – Управни одбор и Скупштина Црвеног крста Србије,
- наставак даље дигитализације пословања организације и унапређивање постојећих система интерних комуникација, прикупљања и обраде информација и података. (Microsoft Office 365, SharePoint, Е-канцеларија).

- пружање финансисјке помоћи из Фонда солидарности у складу са критеријумима.

Задатак Црвеног крста Србије у 2025. години биће да и даље функционише као добро организовано национално друштво на територији Републике Србије, на основу Закона о Црвеном крсту Србије и Статута Црвеног крста Србије.

Уложиће се напори на повећању буџета који се остварује по основу Закона о Црвеном крсту Србије и Закона од игара на срећу.

Тражиће се нови извори финансирања и донатори и посебна пажња ће бити посвећена финансијској ситуацији организација Црвеног крста на свим нивоима организовања.

Одвијаће се значајне активности на формирању нових и одржавању постојећих основних облика деловања Црвеног крста и чланству Црвеног крста.

Надзор над радом организација ће се одвијати путем мониторинга извршења програма и то посебно оних који се одвијају у целој земљи, али и специфичним мониторингом који ће укључити све кључне аспекте функционисања организације, начин рада управљачких тела, процес доношења одлука и свим другим питањима усаглашености деловања са свим политикама, процедурама, правилницима и етичким кодексом.

Организацијама Црвеног крста којима то буде потребно биће пружена помоћ у превазилажењу тешкоћа у примени Закона о Црвеном крсту Србије на територији града или општине.

Саставним деловима Црвеног крста Србије биће редовно достављана документа која усвајају управни органи Црвеног крста Србије, програми рада и упутства од значаја за рад и функционисање организација Црвеног крста.

Током године биће организована саветовања секретара и запослених из програмских, правних, финансијских и организационих аспеката пословања.

Пригодним активностима 6. фебруара биће обележено 149 година од оснивања Црвеног крста Србије, а годишњицу оснивања обележиће и организације Црвеног крста у саставу Црвеног крста Србије.

На основу Програма „Недеље Црвеног крста“ и теме коју определи Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, биће обележен 8. мај – Светски дан Црвеног крста, а у периоду од 8. – 15. маја биће реализоване бројне и већ афирмисане активности Црвеног крста на свим нивоима организовања.

Континуирано ће се остваривати сарадња са надлежним министарствима Владе Републике Србије, институцијама и установама са циљем да организације Црвеног крста што успешније реализују своје задатке.

Организације Црвеног крста у градовима и општинама сарађиваће са локалним самоуправама, школама, факултетима, здравственим установама, месним заједницама, предузећима и удружењима која се баве хуманитаним питањима.

Црвени крст Србије ће посебну подршку и помоћ у свакодневном раду и даље пружати организацијама Црвеног крста на Косову и Метохији ради очувања и јачања структуре и у том циљу одржавати контакте са Канцеларијом Владе Републике Србије за Косово и Метохију.

Управни одбор Црвеног крста Србије, поред других питања из своје надлежности, разматраће и усвојиће Извештај о раду Црвеног крста Србије за 2024. годину, Редовне финансијске извештаје за 2024. годину, План рада и Финансијски план Црвеног крста Србије за 2026. годину, одлуку о усвајању ревизије редовних финансијских извештаја Црвеног крста Србије за 2024. годину и Правилник о изборима-Програм изборних активности за период 2026-2030, а посебна пажња биће посвећена раду везаном за усвајање новог Статута Црвеног крста Србије у свим саставним деловима.

Управни органи Црвеног крста Србије, Статутарна комисија и Комисија за организациони развој и нормативну делатност редовно ће одржавати седнице у складу са Статутом Црвеног крста Србије. Биће одржана најмање 1 седница Скупштине, 6 седница Управног одбора Црвеног крста Србије на којима ће бити доношене одлуке, као и потребан број седница Комисије за организациони развој и нормативну делатност и Статутарне комисије. Према потреби, седнице ће се одржавати и електронским путем.

Значајна пажња биће посвећена волонтерима Црвеног крста и донаторима, а најзаслужнијим у складу са Правилником о утврђивању услова и критеријума за додељивање признања Црвеног крста Србије, биће одлукама Управног одбора Црвеног крста Србије додељивана признања Црвеног крста Србије.

Своја признања додељиваће волонтерима и саставни делови Црвеног крста Србије.

Током 2025. године планирана је пуна имплементација базе волонтера у оквиру пословно-финансијског система Црвеног крста Србије, са подршком коју ће седиште пружити организацијама у градовима и општинама у коришћењу овог алата.

Црвени крст Србије редовно ће одржавати контакт са Међународном федерацијом друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца присуством састанцима сарадника организационог развоја у оквиру кластера.

Биће организовано шест самопроцена капацитета за организације у градовима и општинама по методологији BOCA (Branch Organisation Capacity Assessment) Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, у складу са интересовањем исказаним од стране организација у градовима и општинама, а уз подршку Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца и њеног фонда за развој капацитета Националних друштава као и других донатора.

Стратешка оријентација Црвеног крста Србије за период 2022–2026. година биће реализована у делу који се односи на ову област.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И МИГРАЦИЈЕ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије члан 9, тачка 2. и члан 11,13. и 14. - Црвени крст Србије реализује активности у области међународне сарадње и Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6. и 7, члан 9, тачка 4. и члан 14. тачка 4.)

Међународну сарадњу националног друштва чини низ активности у комуникацији и сарадњи са другим саставним деловима Међународног покрета

Црвеног крста и Црвеног полумесеца – националним друштвима, Међународном федерацијом друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, Међународним комитетом Црвеног крста, другим међународним, хуманитарним, невладиним и владиним организацијама, организацијама и агенцијама Уједињених нација и Министарством спољних послова Владе Републике Србије као и другим министарствима када се ради о питањима из њихове надлежности.

Општи циљ међународне сарадње је унапређење хуманитарних активности Црвеног крста Србије кроз даље јачање међународне позиције Црвеног крста Србије као националног друштва – дела Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Специфични циљеви

- Унапређење сарадње у оквиру тела Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и остваривање стратешких циљева Међународне Федерације и Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца;
- Имплементација резолуција и одлука Савета делегата, Генералне скупштине и Међународне конференције Црвеног крста и Црвеног полумесеца;
- Сарадња са:
 - Међународним комитетом Црвеног крста;
 - Међународном Федерацијом друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца;
 - Мултилатерална и билатерална сарадња са Националним друштвима Црвеног крста и Црвеног полумесеца;
- Сарадња са међународним организацијама у земљи и иностранству, дипломатским представништвима и са надлежним институцијама Републике Србије

Очекивани резултати:

Црвени крст Србије делује у складу са свим правилима и нормама Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и прати сва актуелна дешавања адекватно реагујући.

Активно учествује у раду статутарних састанака и тела Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Црвени крст Србије развија мултилатералну сарадњу са другим националним друштвима Црвеног крста и Црвеног полумесеца, како у оквиру регије Југоисточне Европе, Европске зоне тако и шире у Међународном покрету.

Активно учествује у раду посебних платформи и мрежа које функционишу у оквиру Покрета на глобалном или регионалном нивоу. (Платформа европских националних друштава Црвеног крста за сарадњу у области избеглица, тражилаца азила и миграната, Међународна организација за спасавање на води, Мрежа европских националних друштава Црвеног крста за едукацију у области лаичке прве помоћи, Група за правну подршку европских националних друштава, и слично).

Црвени крст Србије има развијену билатералну сарадњу са другим националним друштвима Црвеног крста и Црвеног полумесеца, која је када год је то могуће праћена заједничким пројектима, активностима и споразумима/ меморандумима.

Остварен допринос међународним хуманитарним акцијама у случајевима катастрофа било кроз упућивање материјалне помоћи или кроз учешће наших специјализованих екипа за несреће, као и појединаца обучених за сва ванредна стања.

Остварена сарадња са међународним организацијама и дипломатским представништвима

Активности кроз које се резултати остварују обухватају следеће:

- учешћа на међународним скуповима како у Међународном покрету тако и у другим организацијама којих је Црвени крст Србије члан, омогућиће да се остварује размена искустава и стичу нова знања;
- редовно праћење и анализа дешавања на међународном плану;
- подршку раду свим организацијама Црвеног крста Србије које остварују међународну сарадњу;
- унапређење Упутства о остваривању међународне сарадње у Црвеном крсту Србије;
- активну комуникацију са дипломатским представништвима, међународним организацијама у земљи и иностранству
- редовну комуникацију и сарадња са институцијама Републике Србије у складу са помоћном улогом надлежним властима у хуманитарној области.
- реализацијом наведених приоритета биће остварени и стратешки циљеви Међународне Федерације Црвеног крста, као и Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца

Миграције

Црвени крст Србије, као хуманитарна, независна, непрофитна и добровољна организација, представља једино национално друштво Црвеног крста у Републици Србији и члана Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца. У складу са својом мисијом, реализоваће активности усмерене на мигранте, на основу Меморандума о сарадњи потписаног између Комесаријата за избеглице и мигранте (КИРС) и Црвеног крста Србије 10. септембра 2022. године.

Активности се спроводе преко организација Црвеног крста у градовима и општинама у местима где се налазе азилантски и мигрантски центри. Овим активностима обухваћене су и избеглице које су, услед сукоба у Украјини, напустиле своја пребивалишта и тренутно се налазе у прихватном центру у Врању.

С циљем јачања капацитета своје мреже, Црвени крст Србије организује радионице и обуке сарадника у градовима и општинама у којима функционишу азилантски и прихватни центри. Поред тога, Црвени крст Србије је набавио опрему неопходну за теренски рад, посебно за активности у оквиру Службе тражења, усмерене на онлајн апликације и платформе за тражење сродника, укључујући алат „Тражење преко фотографије тражиоца“.

Циљ ових активности је пружање помоћи најрањивијим категоријама миграната, чиме се доприноси испуњењу мандата Црвеног крста Србије и улоге ове организације у одговору Републике Србије на мигрантску кризу. Очекује се да ће

результати бити обезбеђење хуманитарне помоћи и заштите угроженој популацији миграната.

Активности ће обухватити:

- спровођење хуманитарних програма Црвеног крста који доприносе заштити и безбедности миграната и
- обезбеђење додатних количина хуманитарне помоћи кроз сарадњу са партнерима у оквиру Међународног покрета и другим хуманитарним организацијама.

ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЈА НОВЧАНЕ И ВАУЧЕР ХУМАНИТАРНЕ ПОМОЋИ

Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије (члан 2, 7. и 9.)

Основ за планирање активности у 2025. години је „Стратешки оквир за институционализацију и имплементацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи“ Црвеног крста Србије. Визија дефинисана Стратешким оквиром гласи: „Црвени крст Србије ће на ефикасан и ефективан начин и у најкраћем могућем року подржати најугроженије грађане погођене несрећом или кризом кроз новчану и ваучер помоћ посредством развијеног система за пружање овог вида помоћи и тиме осигурати да становништво које је погођено несрећом и кризом буде у могућности да достојанствено одговори на индивидуалне, непосредне потребе и има корист од одговорне хуманитарне помоћи.“

Национално друштво се сматра припремљеним за новчану и ваучер хуманитарну помоћ онда када је способно да ефикасно испоручи новчану и ваучер хуманитарну помоћ, прикладно околностима и у одговарајућем обиму, правовремено и на одговоран начин. Припремност за новчану и ваучер хуманитарну помоћ је стална развојна иницијатива Националног друштва која има за циљ да повећа припремност развојем и интеграцијом модела новчане и ваучер хуманитарне помоћи у организационе инструменте, системе, процедуре и унапређивањем компетенција људских ресурса, као и да оснажи активну подршку управљачких органа за новчану и ваучер хуманитарну помоћ, координацију и комуникацију.

У складу са „Стратешким оквиром за институционализацију и имплементацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи“ Црвеног крста Србије, који је Управни одбор Црвеног крста Србије усвојио на седници одржаној 14. децембра 2022. године, развијен је трогодишњи „План акције за институционализацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи“ за период 2024 – 2026. године. План акције развијен је на основу: (1) Продуката радионице за самопроцену капацитета Црвеног крста Србије, односно предложених активности у односу на одговарајуће индикаторе Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца који се примењују током самопроцене капацитета за новчану и ваучер хуманитарну помоћ; (2) Анализе „Стратешког оквира за институционализацију новчане и ваучер помоћи за период 2023-2028“ Црвеног крста Србије; (3) Анализе глобалних индикатора Међународне федерације друштава Црвеног крста и

Црвеног полумесеца за новчану и ваучер хуманитарну помоћ; (4) Анализе упутстава и алатки Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца за новчану и ваучер хуманитарну помоћ; (5) Анализе индикатора Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца за новчану и ваучер хуманитарну помоћ у оквиру ПЕР процеса ("Preparedness for Effective Response"); и (6) Анализе претходног плана акције Црвеног крста Србије за новчану и ваучер хуманитарну помоћ.

Током 2025. године предвиђене су следеће активности у складу са стратешким циљевима који су дефинисани "Стратешким оквиром за институционализацију и имплементацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи" Црвеног крста Србије:

Стратешки циљ 1: Црвени крст Србије је национално друштво које је добро припремљено за пружање новчане и ваучер хуманитарне помоћи

- Развој водича за новчану и ваучер помоћ и сета инструмената у складу са Стандардном оперативном процедуром за новчану и ваучер хуманитарну помоћ;
- Спровођење обуке за представнике организација Црвеног крста у градовима и општинама према утврђеном програму обуке Црвеног крста Србије за новчану и ваучер хуманитарну помоћ;
- Припрема плана професионалног усавршавања за запослене и волонтере Црвеног крста у Србији и редовно ажурирање базе података о обученим људским ресурсима за новчану и ваучер хуманитарну помоћ;
- Додатна самопроцена капацитета Црвеног крста Србије са циљем сагледавања напретка у односу на стандардни модел процене капацитета Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца планирана је у другој половини 2025. године, поред редовног праћења напретка реализације Плана акције за институционализацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи које је поверено Техничкој радној групи за новчану и ваучер хуманитарну помоћ Црвеног крста Србије;
- Учешће представника Црвеног крста у Србији према могућностима у екстерно организованим стандардним обукама у оквиру покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца (као што су Новчана и ваучер хуманитарна помоћ – ниво 2, Брза процена тржишта [РАМ], Практична обука за новчане трансфере у деловању у несрећама [ПЕЦТ], Новчана и ваучер помоћ за помоћне службе, Ангажовање заједнице и одговорност према заједници [ЦЕА], Заштита, род и инклузија [ПГИ], Планирање, мониторинг, евалуација и извештавање [ПМЕР], Управљање информацијама [ИМ]);
- Идентификација могућности и захтева, и израда процедуре за брзу дистрибуцију новчане и ваучер хуманитарне помоћи (нпр. залиха банковних поклон-картица).

Стратешки циљ 2: Унапређивање система за имплементацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи

- Током 2025. године предвиђена је финализација, тестирање и периодична адаптација Стандардне оперативне процедуре за новчану и ваучер хуманитарну помоћ. Стандардна оперативна процедура кључни је

68

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

инструмент који омогућава ефикасну дистрибуцију новчане и ваучер хуманитарне помоћи;

- Припрема описа стандарда у реализацији новчане помоћи као средства за информисање различитих заинтересованих страна (донатора, партнера, медија и др.) о утврђеном начину реализације новчане помоћи у Црвеном крсту Србије, у складу са доступним капацитетима и ресурсима. Осим информативне функције, овај документ би се могао користити у преговорима са донаторима како би се рационализовали захтеви у погледу реализације интервенција новчане и ваучер хуманитарне помоћи;
- Израда инструмената за реализацију и праћење интервенција, анализу изводљивости, прорачун износа новчане помоћи, као и елемената у оквиру ангажовања заједнице и одговорности према заједници (као што су механизам за примедбе и сугестије и пост-дистрибутивно праћење) и заштите, рода и инклузије (инструменти за анализу и реализацију одговарајућих мера), у складу са Стандардном оперативном процедуром;
- Израда нацрта базе података о корисницима хуманитарних услуга Црвеног крста у Србији, који су иницирали представници организација Црвеног крста у градовима и општинама за време спровођења програма обуке за новчану и ваучер хуманитарну помоћ који је реализован у октобру 2024. године, значајно би допринела ефикаснијој реализацији интервенција новчане помоћи. Постојање овакве евиденције усклађене са захтевима Закона о заштити података о личности убрзало би припрему и обраду података о примаоцима новчане помоћи и смањило трошкове прикупљања потребних података са обзиром на то да значајан број корисника живи у удаљеним насељима. Оваква евиденција би, уз основне податке о корисницима који су потребни за реализацију интервенција новчане помоћи у складу са садашњом праксом (једнократни рачуни у банци, банковне поклон и припејд картице), требало да садржи и податке о факторима њихове угрожености, рањивости, пруженим хуманитарним услугама и друге податке који могу бити корисни у раду.

Стратешки циљ 3: Унапређивање система мобилизације ресурса и капацитета за ефикасну и делотворну имплементацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи

- Израда минимума стандарда за припремност организација Црвеног крста за реализацију интервенција новчане помоћи представља први корак у систематској изградњи капацитета организација Црвеног крста у градовима и општинама за новчану и ваучер помоћ. Одговарајући капацитет организација Црвеног крста у градовима и општинама предуслов је за ефикасну реализацију интервенција новчане и ваучер хуманитарне помоћи;
- Припрема плана развоја капацитета организација Црвеног крста у градовима и општинама;
- Мапирање потенцијалних донатора у земљи и иностранству за припремност за новчану и ваучер хуманитарну помоћ и развој двогодишњег плана финансирања је основ за прикупљање средстава за реализацију плана акције за институционализацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи.

Стратешки циљ 4: Развијање механизма интерног и екстерног заговарања и комуникације за континуирану реализацију интервенција новчане и ваучер помоћи у хуманитарном сектору

- Интеграција новчане и ваучер хуманитарне помоћи у редовне планове, извештаје и стратешке документе Црвеног крста Србије од пресудног је значаја за успех институционализације новчане и ваучер хуманитарне помоћи у складу са Стратешким оквиром. Са тим у вези, предвиђена је реализација информативних радионица и припрема информација о новчаној и ваучер хуманитарној помоћи у различитим формама за релевантне циљне јавности;
- Припрема информативног пакета за јавно заговарање о новчаној и ваучер хуманитарној помоћи.

Стратешки циљ 5: Развијање стабилних партнерстава са представницима власти, хуманитарног, корпоративног и финансијског сектора

- Наставак преговора о оквирним уговорима са пружаоцима финансијских услуга (банке, Пошта Србије и др.) представља један од основних предуслова за реализацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи са циљем да се новчана помоћ ефикасно и брзо допреми до крајњих корисника. Избор пружалаца финансијских услуга и оквирни уговори са њима треба да покрију и омогуће реализацију новчане помоћи на целокупној територији Републике Србије;
- Идентификација додатних механизма испоруке и пружаоца финансијских услуга за новчану и ваучер хуманитарну помоћ и ажурирање података о доступним пружаоцима финансијских услуга;
- Мапирање и анализа потенцијалних партнера за новчану и ваучер хуманитарну помоћ омогућиће идентификацију конкретних активности које би се могле реализовати у партнерствима.

ПОСЛОВНО - ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13. и 14.)

Општи циљ одржавања и развоја пословно-финансијског система Црвеног крста Србије је оспособљавање укупне структуре Црвеног крста на територији Републике Србије, за успостављање система финансијског пословања и финансијског извештавања у складу са Међународним стандардима, уз истовремено успостављање јединственог начина вођења пословних књига, и пружање ажурних, комплетних, тачних и поузданих информација о финансијском пословању и финансијским извештајима Црвеног крста Србије и укупне структуре Црвеног крста у свим организацијама Црвеног крста на територији Републике.

Специфични циљеви су следећи:

- Оспособљавање укупне структуре Црвеног крста у Републици да редовно обавља и публикује извештаје о ревизији сваке године.
- Оспособљавање укупне структуре за редовно обављање ревизије како свог годишњег пословања, тако и ревизије појединачних програма и пројеката који

70

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

се спроводе кроз структуру Црвеног крста Србије, (треба да резултирају у посредном циљу, а то је обезбеђивање већег учешћа донатора из иностранства и из земље у финансирању програмских активности у свим областима рада Црвеног крста Србије).

- Пословно-финансијски систем Црвеног крста Србије је предуслов за финансијско извештавање по принципу „документован трошак“, пре свега за ресорно Министарство здравља.
- Остваривање потпуне информисаности о финансијским показатељима Црвеног крста Србије, нарочито донатора, потенцијалних донатора, државних органа и укупне јавности.

Активности:

- Координација рада свих организација Црвеног крста у градовима и општинама и оспособљавање свих организација Црвеног крста у градовима и општинама за примену пословно-финансијског система.
- Одржавање рачунарске опреме и система комуникација. Платформа на којој је развијен пословно-финансијски софтвер је SQL Server 2014, Visual Studio 2010, као и Framework 4.0. Са овом платформом нови програм ради на свим постојећим Windows оперативним системима.
- Почетком године, биће омогућена нова верзија софтвера, са увођењем новог подсистема „Волонтери“ и дорадама на свим подсистемима, које су извршене на бази измена законских прописа или по захтеву организација у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама.
- У току 2025. године, радиће се на унапређивању постојећег пословно-финансијског софтвера, на дорадама у свим подсистемима по специфичним захтевима, изради нових извештаја за сваки подсистем, као и измене неких постојећих форми и извештаја у складу са захтевима корисника.
- Током 2025.године, активности ће бити усмерене на израду и реализацију новог подсистема за редефинисани образац за извештавање и вредновање активности.
- Подршка за примену алата и сервиса MS 365 (Teams, Onedrive, Forms, Stream, Outlook), као и за примену новог портала ЦКС, на свим нивоима организовања.

Биће реализоване и следеће активности:

- Организовање семинара и обука нових кадрова за коришћење пословно-финансијског софтвера у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама.
- Трибине Црвеног крста Србије на тему безбедности, под називом „Како се заштитити од претњи у области информационих технологија“.
- Биће редовно пружена консултативна помоћ организацијама Црвеног крста у градовима и општинама у коришћењу већ инсталираних подсистема и оперативном коришћењу истих.
- Техничка подршка свим организацијама Црвеног крста у градовима и општинама за коришћење е-канцеларије.

- Обавезе из овог процеса односе се и на организације Црвеног крста у градовима и општинама – ИТ центре (чворишта за размене база података).
- Одржавање мреже и система под Microsoft технологијама.
- Администрирање и конфигурација уређаја са оперативним системима Windows 10 Pro i Windows 11 Pro.
- Администрација серверских уређаја Windows Server 2012 и Windows Server 2022, одржавање Exchange Servera 2016 и Microsoft SQL Server 2014.
- Администрација и одржавање ESET конзоле са управљањем безбедношћу уређаја у мрежи Црвеног крста Србије и upgrade антивирус софтвера на верзију 10.1.2050.0.
- Конфигурација, одржавање и редовно ажурирање Активног директоријума Active Directory (AD).
- Одржавање LAN мреже (Ethernet) путем TCP/IP протокола, VPN технологија ка ИТ центрима и издвојеним локацијама Црвеног крста Србије.
- Одржавање софтвера и пружање подршке у раду за безбедно коришћење интернета, као и коришћење Microsoft Office, Microsoft 365, Microsoft Teams-a, Microsoft SQL сервера као саставног дела пословно-финансијског софтвера.
- Одржавање хардвера (рачунари персонални и мрежни мултифункционални уређаји, штампачи, свичеви, рутери, модеми).
- Одржавање мрежне инфраструктуре и конфигурација нових хардверских уређаја Црвеног крста Србије и Црвеног крста Београда.
- Техничка подршка сарадницима у секретаријату Црвеног крста Србије, као и сарадницима у организацијама Црвеног крста Србије.
- Одржавање WIFI конекције која покрива седиште Црвеног крста Србије, као и администрирање исте.

Очекивани ефекти

Пословно-финансијски систем ће допринети развоју капацитета организација Црвеног крста у градовима и општинама, транспарентности у раду, оспособљености да извести о утрошку средстава у складу са захтевима свих донатора, а самим тим и локалне заједнице.

ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

(Правни основ: члан 6,7,9,13. и 14. Закона о Црвеном крсту Србије.)

Потреба за постојањем и коришћењем дистрибутивног система постојаће у дужем периоду у будућности, као што је био случај до сада.

Општи циљ биће јачање логистичких капацитета Црвеног крста Србије на свим нивоима организовања, у смислу пријема и дистрибуције хуманитарне помоћи, као и складиштење и активирање опреме за деловање у несрећама.

Дистрибутивни систем ће бити у функцији ефикасне и на економичан начин реализоване хуманитарне помоћи до крајњих корисника (народне кухиње, пакети хране и хигијене, опрема за деловање у несрећама), као и осталих корисника у стању потребе.

Специфични циљеви биће:

- одржавање постојећих магацинских капацитета;
- одржавање и јачање транспортних капацитета у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама;
- одржавање и унапређење постојећег софтверског система за вођење магацинске евиденције на свим нивоима организовања;
- едукација кадрова Црвеног крста за примену пословно-финансијског система у делу логистичких евиденција и извештавања.

Активности

- Ефикасна дистрибуција артикала хране за 77 народних кухиња у Србији;
- Ефикасно складиштење, организација паковања, транспорт и дистрибуција цца 59.000 пакета хране и цца 59.000 пакета хигијенских средстава за социјално најугроженије породице у приближно 126 средина у Србији;
- Повремена дистрибуција хуманитарне помоћи избеглицама/ мигрантима у пограничним подручјима на територији Републике Србије, као и у другим срединама уколико се укаже потреба;
- Потенцијална дистрибуција опреме и средстава у циљу отклањања елементарних непогода;
- Координација рада свих организација Црвеног крста Србије и додатно оспособљавање свих организација Црвеног крста за пријем, складиштење и дистрибуцију хуманитарне помоћи;
- Одржавање транспортних капацитета;
- Обавезе из ове области рада односе се и на организације Црвеног крста – дистрибутивне центре (Нови Сад, Београд, Крагујевац, Краљево и Ниш);
- Друге активности у складу са потребама.

СЛУЖБА ТРАНСПОРТА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 7, члан 9, члан 13 и члан 14.)

Активности службе транспорта биће у функцији реализације програма и активности Црвеног крста Србије.

Током 2025. године служба транспорта Црвеног крста Србије ће реализовати транспорт намирница за потребе 77 народних кухиња у Србији, као и 59.000 породичних пакета хране и хигијене намењених социјално угроженом становништву у 126 општина у Републици Србији.

Планиран је и превоз већих билатералних донација на чијем обезбеђивању је ангажован Црвени крст Србије.

Транспортни капацитети Црвеног крста Србије ће бити ангажовани и на превозу људи и опреме за деловање у несрећама, за потребе одржавања семинара, вежби и у случају ванредних ситуација током 2025. године.

Превоз реализатора летње школе у дечијем опоравилишту „Криста Ђорђевић“ ће као и до сада такође бити реализован возилима Црвеног крста Србије.

Поред наведених потреба за превозима, служба транспорта ће и у 2025. години вршити превозе путника, терета и опреме за потребе реализације текућих програма седишта, редовно регистровање возила Црвеног крста Србије и возила која се налазе у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама, као и прибављање дозвола за бесплатан пролаз аутопутевима Србије за сва возила организација Црвеног крста у Србији.

У аутомеханичарској радионици вршиће се одржавање транспортних капацитета Црвеног крста Србије, редовно сервисирање и поправке возила и транспортних средстава Црвеног крста Србије. Повремене поправке возила организација Црвеног крста у градовима и општинама ће се такође вршити у аутомеханичарској радионици Црвеног крста Србије, у складу са могућностима. Занављање постојећег и набавке нових алата за потребе аутомеханичарске радионице Црвеног крста Србије ће се вршити у континуитету, у складу са потребама и могућностима.

Служба транспорта ће као и сваке године извршити анализу постојећих транспортних капацитета у првој половини 2025. године. По извршеној анализи, сачиниће предлог за продају возила у зависности од техничко експлоатационог стања возила и реалних потреба организације, као и предлог за занављање постојећих транспортних средстава.

У складу са проценом, планом набавки и одлукама управног одбора Црвеног крста Србије биће извршена продаја дотрајалих возила. Донација возила организацијама Црвеног крста у градовима и општинама која је могуће наставити користити уз процењено прихватљив трошак одржавања ће се вршити у складу са потребама организација и могућностима седишта. Пренос власништва возила која се већ налазе на коришћењу у организацијама, као и набавка нових возила ће се вршити у континуитету током године.

Служба транспорта ће континуирано контактирати министарство трговине, туризма и телекомуникација, сектор тржишне инспекције по питању уступања горива за потребе организација Црвеног крста у Србији.

ДЕЧЈЕ ОДМАРАЛИШТЕ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ »КРИСТА ЋОРЂЕВИЋ« У БАОШИЋИМА

У склопу редовних припрема за сезону 2025. извршиће се редовне припреме у виду

- утврђивања цене боравка за 2025. годину,
- рада на попуни капацитета кроз контакте са организацијама Црвеног крста, партнерима који су и до сада користили услуге Одмаралишта и другим институцијама и организацијама,
- ипуњавања санитарно-техничких услова за неометани рад Одмаралишта,
- сервисирање и поправка опреме и апарата,
- поправке на систему и сервисирање хидрофора у циљу неометаног рада Одмаралишта у случају рестрикција воде,
- генерално чишћење објеката, подрумских просторија и базена,
- проналажења сезонских радника,

- спровођења набавки прехранбених артикала, хигијенских средстава као и аутопревозника,
- ангажовања лекара за обезбеђивање примарне здравствене заштите у Одмаралишту у току сезоне,
- договора са организацијама Црвеног крста око ангажовања волонтера за реализацију Летње школе подмлатка,
- ангажовање спасиоца на води и друго.

У смислу одржавања објекта отпочеле су припреме на санацији терена у оквиру Одмаралишта, а које подразумевају све неопходне припреме документације за извођење радова и процеса одабира извођача радова, као и надзора како би се неопходни радови реализовали пре почетка летње сезоне имајући у виду обим посла који је предвиђен Елаборатом о процени стања терена.

Велики акценат у наредном периоду биће на побољшању услова боравка у Одмаралишту, па је у том смислу предвиђено увођење оптичког кабла за знатно бољи приступ интернету и протоку истог за већи број корисника, за шта су договори са провајдерима у току. Поред наведеног, план је да се остваре контакти са потенцијалним донаторима ради замене дотрајалих кревета, душека, подова, плакара итд.

У плану је успостављање контакта са Електропривредом Црне Горе, а имајући у виду њихове пројекте Солари 3000+ и Солари 500+ енергетске транзиције, како би се проверили услови под којима би Одмаралиште могло да конкурише и евентуално буде уврштено у пројекат који би подразумевао уградњу соларних панела.

Имајући у виду више измена позитивно правних прописа у Црној Гори у претходном периоду, а првенствено у делу радно-правних односа усвајањем програма Европа сад 1 и Европа сад 2, неопходно је сва документа из ове области усагласити са усвојеним изменама.

ПРАВНИ ПОСЛОВИ

Обављање правних послова биће усмерено на питања из области рада седишта Црвеног крста Србије, његових органа и радних тела, односно рада секретаријата у складу са свим позитивним прописима Републике Србије, међународним правилима и интерним актима Националног друштва. По указаној потребни приступиће се изради општих и појединачних правних аката у складу са позитивним прописима Републике Србије.

Уколико се за тим укаже потреба биће покретани судски, управни и други поступци пред надлежним органима ради заштите имовине и интереса Црвеног крста Србије, односно ради испуњавања законских обавеза седишта.

По указаној потреби биће пружана правна помоћ организацијама Црвеног крста у градовима и општинама, у циљу правилног и законитог пословања и исправног тумачења прописа, као и решавања проблема правне природе у складу са објективним могућностима. Црвени крст Србије ће редовно обавештавати организације Црвеног крста у градовима и општинама о најважнијим новим прописима и новинама које су значајне за њихов рад, а по потреби им давати

потребна тумачења и савете. У складу са финансијским и техничким могућностима, организоваће се едукативни семинари – саветовања за запослене у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама из области правних послова.

Посебна пажња биће посвећена спровођењу поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама и одговарајућим подзаконским актима. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује биће спровођене на основу правила које прописује Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца у складу са Правилником о ближем уређивању поступака јавних набавки у Црвеном крсту Србије и исте ће бити евидентирани и у оквиру годишњег извештаја достављеног Канцеларији за јавне набавке Републике Србије у складу са Законом.

Јавне набавке ће се спроводити на основу Плана јавних набавки за 2025. годину који ће донети Управни одбор Црвеног крста Србије, а о реализованим набавкама у претходном периоду Управни одбор Црвеног крста Србије биће обавештаван на свакој наредној седници.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Надзорни одбор Црвеног крста Србије ће, сагласно Статуту Црвеног крста Србије и Пословнику о раду Надзорног одбора Црвеног крста Србије, своје активности у највећој мери посветити раду првенствено у седишту Црвеног крста Србије, а у складу са указаним потребама и објективним могућностима и у организацијама у градовима и општинама, у складу са својом статутарном улогом и задацима.

Надзорни одбор ће пре свега деловати саветодавно са циљем да се пословање седишта и организација у градовима и општинама обавља у свему у складу са свим позитивним прописима из области материјалног и финансијског пословања. Надзорни одбор ће настојати да препозна све евентуалне грешке и пропусте у раду, те да изда конкретне смернице и препоруке за њихово отклањање, али ће такође у случају утврђених тежих прекршаја и злоупотреба иницирати покретање одговарајућих поступака према одговорним лицима у складу са Статутом Црвеног крста Србије.

Контроле материјално-финансијског пословања ће се вршити у седишту Црвеног крста Србије, у складу са законским роковима за усвајање докумената из области финансијског пословања, а по потреби и пре сваке седнице Надзорног одбора. Надзорни одбор ће током летње сезоне извршити и контролу рада Дечијег одмаралишта у Баошићима.

Ванредна контрола рада организација Црвеног крста у градовима и општинама обављаће се по указаној потреби и у изузетним случајевима када из оправданих разлога надзорни одбори тих организација не могу да изврше своје статутарне задатке, односно у случајевима већих потешкоћа и проблема у раду у организацијама.

Календар

Обележавања најзначајнијих датума Црвеног крста Србије у 2025. години

ФЕБРУАР

- 6. фебруар – обележавање 149 година од оснивања Црвеног крста Србије

АПРИЛ

- 7. април – Светски дан здравља

МАЈ

- 8. мај – Међународни дан Црвеног крста
- 11. мај – Национални дан добровољних давалаца крви
- 8–15. мај – „Недеља Црвеног крста“

ЈУН

- 14. јун – Светски дан добровољних давалаца крви

СЕПТЕМБАР

- 13. септембар – Светски дан прве помоћи

ОКТОБАР

- 1. октобар – Међународни дан старијих особа
- 17. октобар – Међународни дан борбе против сиромаштва

ДЕЦЕМБАР

- 5. децембар – Међународни дан волонтера

Календар

активности Црвеног крста Србије у 2025. години

ЈАНУАР:

- Акција „Један пакетич пуно љубави“
- 21-28 јануар Европска недеља превенције рака грлића материце
- 31. јануар – Национални дан без дуванског дима

ФЕБРУАР:

- фебруар – Светски дан борбе против рака

МАРТ:

- Национални месец борбе против рака
- 24. март – Светски дан борбе против туберкулозе

АПРИЛ:

- 4. април – Међународни дан подизања свести јавности о опасности од мина
- 23. – 29. април – Недеља Уједињених Нација посвећена општој безбедности на путевима
- 28. април – Светски дан заштите и здравља на раду
- Састанак са секретарима организација Црвеног крста Србије

МАЈ:

- Акција „Пакет за новорођену бебу“
- 31. мај – Светски дан без дуванског дима

ЈУН:

- Почетак рада одмаралишта у Баошићима
- 15. јун – Међународни дан борбе против насиља над старијима
- 20. јун – Светски дан избеглица
- 26. јун – Међународни дан борбе против злоупотребе и незаконите трговине дрогама

ЈУЛ:

- Организовани одлазак новинара на обилазак деце на опоравку и летовању у одмаралишту Црвеног крстау Баошићима
- 30. јул - Међународни дан Борбе против трговине људима
- Израда буџета Црвеног крста Србије за 2026. годину
- Летње активности подмлатка и омладине

АВГУСТ:

- 12. август – Међународни дан младих
- 19. август - Светски дан хуманости
- 30. август – Светски дан несталих лица
- Летње активности подмлатка и омладине

СЕПТЕМБАР:

- септембар - Акција Безбедност деце у саобраћају
- 14. септембар – 17. октобар – Месец солидарности
- 14. – 21. септембар – „Недеља солидарности“
- 21. септембар – Светски дан Алцхајмерове болести
- Акција „Солидарност на делу“ – током Месеца солидарности
- Државно такмичење екипа Црвеног крста у пружању прве помоћи и у реалистичком приказу повреда, стања и обољења
- 29. септембар - Светски дан срца

ОКТОБАР:

- 2. октобар – Међународни дан ненасиља
- Акција „Трка за срећније детињство“
- 1. - 7. – октобар – Дечја недеља
- 10. октобар – Међународни дан менталног здравља
- 13. октобар – Међународни дан смањења ризика од катастрофа
- 16. октобар – Светски дан хране
- 16. октобар – Светски дан оживљавања
- 18. октобар – Европски дан борбе против трговине људима
- Међународни Сајам књига у Београду

НОВЕМБАР:

- Новембар – Месец борбе против болести зависности
- 12. новембар – Светски дан борбе против запаљења плућа
- 16. новембар – Међународни дан толеранције
- 19. новембар - Светски дан сећања на жртве саобраћајних незгода
- седница Скупштине Црвеног крста Србије

ДЕЦЕМБАР:

- 1. децембар – Светски дан борбе против ХИВ/АИДС-а
- 10. децембар – Дан људских права
- 18. децембар – Међународни дан миграната
- 20. децембар – Светски дан солидарности